

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕ.Λ.

Τ.Θ.Δ.Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4η ΕΚΔΟΣΗ – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Για την εκπόνηση του εκπαιδευτικού υλικού συνεργάστηκαν στο πλαίσιο της Τ.Θ.Δ.Δ. οι παρακάτω φιλόλογοι - μέλη της Επιστημονικής Ομάδας για το γνωστικό αντικείμενο της Α.Ε.Γ.Γ. Α΄ Λυκείου (ΚΩΔ. ΟΠΣ 5070818):

Αμπελάς Ιωάννης-Παναγιώτης (συντονιστής), Γεωργίου Ελένη, Καραμπογιά Αθηνά, Καρβελά Ελένη, Κατσούγκρη Παρασκευή, Κυριακάκη Δέσποινα, Παπασίμπας Γεώργιος, Σγαντζούρη Παναγιώτα, Σεράνης Παναγιώτης, Συμεωνίδης Βασίλειος και Φασατάκη Παγώνα.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

Α΄ Μέρος - Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i>	5
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 71-72.....	7
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 71-72.2.....	10
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 72-73.....	13
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 74.....	15
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 73-74.2.....	16
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 75.1-75.4.1.....	18
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 75.2-75.5.....	20
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 74.3-75.4.1.....	23
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 81.1-81.3.....	24
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 81.3-81.5.....	27
Θουκυδίδου <i>Ιστορίαι</i> , 3, 81.2-81.4.....	29
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ	32
Β΄ Μέρος - Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i>	49
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§1-2	51
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§3-4	53
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§2-3	55
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§16-19	57
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§18-21	60
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§19-21	63
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§20-23	65
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.2.§20-22	67
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.3.§50-51	70
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.3.§51-52	73
Ξενοφώντος <i>Έλληνικά</i> , 2.3.§52-55.3	75

Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.3.§55.3-56	80
Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§18-19	84
Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§19-20	88
Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§20-21	92
Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§22-23	94
Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§21-23.3	97
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ.....	98

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΩΔΔ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΛ

Α΄ Μέρος - Θουκυδίδου *Ίστορίαι*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΩΔΔ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΛ

Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72

ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι, ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περί τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὗπερ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

1. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **Δράσαντες, ξυγκαλέσαντες, ἐπικυρῶσαι, πράσσειν, ξυλλαβόντες.**
2. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **ἡσυχάζοντας, γνώμην, ἐπιστροφή, δῆμος, ἀγορὰν.** Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλιση, χρόνο).**
3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ξυγκαλέσαντες	α. αφήγημα
2. εἶπον	β. φορέας
3. ἡγεῖσθαι	γ. άπιστος
4. ξυνέφερε	δ. επικός
5. ἔπεισαν	ε. σύγκλιση
	ζ. κλήση

	η. εποχή
--	----------

4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **εΐη, πείσοντας, επιτίθενται, ξυλλεγείς, είχαν.**
5. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **εΐπον, ξυνέφερε, ξυλλαβόντες, ἔχοντες, κατέλαβον.**
6. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αδράνεια, άγνοια, πρακτική, αγένεια, πεποίθηση.**
7. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **Δράσαντες, πέμπουσι, πεπραγμένων, ἔπεισαν, αγοράν.**
8. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πρόσκληση, καπνοδόχος, καθηγητής, παράλειψη, ευγενής.**
9. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **απρόσκλητος, αποδεκτός, διαφορά, σχολείο, κατοικία.**
10. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. καταφύγιο	α. δράσαντες
2. άγιος	β. βέλτιστα
3. δραματικός	γ. δέχεσθαι
4. βελτίωση	δ. ήγεισθαι
5. δερματολόγος	ε. καταπεφευγότας
6. καθηγητής	
7. αποδοχή	

11. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ξυγκαλέσαντες	α. κλίση β. ελλιμενισμός

2.	πράσσειν	γ. λήμμα
3.	ἔχοντες	δ. κατάλυμα
4.	λιμένα	ε. πρακτορείο
5.	κατέλαβον	ζ. επίκληση
		η. κάτοχος

12. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **ἡσυχάζοντας, νεωτερίζοντας, πράγματα, δῆμος, ἀγοράν**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της** (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).
13. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε **ένα ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **Δράσαντες, ἐπικυρῶσαι, ἐνίκησαν, ἀφικομένης, εἶχον**.
14. Να γράψετε ένα **απλή ή σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ξυγκαλέσαντες, εἶπον, γένηται, κατέλαβον, ὥκουν**.

Θουκυδίδου *Ἱστορίαι*, 3, 71-72.2

ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι, ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περί τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **κλήση, ναυτικό, πομπή, πειθώ, σχέση**.
2. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **ἐπιστροφή, πράγματα, δῆμος, ιδρύθη, ἀγοράν**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλιση, χρόνο).
3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **διδάξοντας, πείσοντας, ἐπιτίθενται, ξυλλεγείς, εἶχον**.
4. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **υποδοχή, καθηγητής, αναφορά, ἀνάληψη, ἐπίθεση**.
5. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἡσυχάζοντας, ξυνέφερε, ξυλλαβόντες, ἔχοντες, ἐπιτίθενται**.
6. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πράσσειν, γένηται, ξυλλεγείς, εἶχον, ὥκουν**.
7. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ξυνέφερε, πείσοντας, γένηται, ξυλλαβόντες, ἔχοντες**.

8. Να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ήγεϊσθαι, γνώμην, διδάξοντας, ξυνέφερε, πράσσειν*.
9. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *εκκλησία, υποδοχή, ναύσταθμος, φυγόκεντρος, παρελθόν*.
10. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *Πέμπουσι, πείσοντας, ένίκησαν, πόλεως, άγοράν*.
11. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αναστρέψιμος, απιστία, εγγενής, άφιξη, ανάληψη*.
12. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *παράλειψη, παραπομπή, διεύθυνση, πίστη, κατάθεση*.
13. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *διαπόμπευση, σύμπραξη, συμφορά, σύλληψη, αποικία*.
14. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αδιάφορος, άγονος, επιθετικός, συνοχή, πρόσληψη*.
15. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής: *Δράσαντες, είπον, δέχεσθαι, ήνάγκασαν, πέμπουσι*.
16. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ναυπηγείο, καθησυχαστικός, πράκτορας, κατάληψη, επιθετικός*.
17. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *ξυνέφερε, πείσοντας, πράσσειν, έχοντες, ῥκουν*.
18. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *φορείο, περίληψη, κατάθεση, σχέση, οικισμός*.
19. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μια **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *διάλειμμα, δεξαμενή, φορείο, πρόληψη, ανακωχή*.

- 20. ελλιπής, ναυτικός, καθηγητής, πίστη, λήψη:** Για καθεμία από τις λέξεις της Νέας Ελληνικής που σας δίνονται, να γράψετε μια **ετυμολογικά συγγενή λέξη** από το κείμενο.
- 21.** Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πεπραγμένων, καταπεφευγότας, έπιστροφή, άφικομένης, μετέωρα.**
- 22.** Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **καταστροφικός, λαβίδα, πεποίθηση, σχέση, εκλεκτός.**

Θουκυδίδου *Ἱστορίαι*, 3, 72-73

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὕστεραίᾳ ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **κατάληψη, πίστη, συλλογικός, αποικία, κλήση**.
2. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ξυλλαβόντες, κατέθεντο, καταφεύγει, παρακαλοῦντες, ὑπισχνούμενοι**.
3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ανάληψη, κατάθεση, αποικία, επίκληση, ετεροπροσωπία**.
4. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **κατέθεντο, ξυλλεγείς, εἶχον, ᾤκουν, παρεγένετο**.
5. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **νεωτερίζοντας, δῆμος, ξυλλεγείς, ἀγορὰν, παρακαλοῦντες**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλίση, χρόνο)**.
6. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πρόσχημα, καταθέτης, οικολογία, εκπομπή, παράκληση**.
7. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. διαφυγή	<i>α. ξυλλαβόντες</i>
2. πρόσληψη	<i>β. ἔπεισαν</i>
3. κλητική	<i>γ. κατέθεντο</i>
4. πειθήνιος	<i>δ. καταφεύγει</i>
5. ψυγείο	<i>ε. παρακαλοῦντες</i>
6. πίσσα	
7. αδιάθετος	

8. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *συσχέτιση, διαμάχη, ικέτης, πρόληψη, πομπός*.
9. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *πεποίθηση, σχετικός, αδιαπραγμάτευτος, ικανός, εκπομπή*.
10. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: *άπιστος, κατάθεση, ικέτης, προληπτικός, μέτοικος*.
11. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *νεωτερίζοντας, πράγματα, δήμω, αγοράν, παρακαλοῦντες*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της** (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).
12. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *ἔπεισαν, πράγματα, μετέωρα, ξυλλεγείς, παρακαλοῦντες*.

Θουκυδίδου *Ἱστορίαι*, 3, 74

ΚΕΙΜΕΝΟ

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναιῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσai τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεῖλιν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ᾗ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

1. Να γράψετε ἓνα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ἢ επίθετο** τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **μάχη, οἰκιῶν, φύσιν, πόλις, ναῦς**.
2. **ελλιπής, προκατάληψη, βλήμα, δεισιδαιμονία, λαθραῖος**: Γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς ποὺ σας δίνονται, νὰ γράψετε μιὰ **ετυμολογικά συγγενή λέξη** ἀπὸ τὸ κείμενο.
3. Να γράψετε μιὰ **ομόρριζη λέξη**, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **Διαλιπούσης, γίνεται, θόρυβον, χρήματα, διαφθαρῆναι**.
4. Να γράψετε μιὰ **ομόρριζη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **γίνεται, νικᾷ, ἰσχύι, ξυνεπελάβοντο, βάλλουσαι**.
5. Γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα **ομόρριζο ουσιαστικό** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλό ἢ σύνθετο: **βάλλουσαι, ὑπομένουσai, κρατήσειεν, ἐμπιπρᾶσι, κατεκαύθη**.
6. **έλλειμμα, θέλος, δειλός, εμπρηστής, λαθραῖος**: Γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς ποὺ σας δίνονται, νὰ γράψετε μιὰ **ετυμολογικά συγγενή λέξη** ἀπὸ τὸ κείμενο.

Θουκυδίδου *Ἱστορίαι*, 3, 73-74.2

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δ' ὕστεραίᾳ ἡκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεταί καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὀψίαν, δεῖσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ᾗ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

1. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, ὅπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται με **διαφορετική σημασία** ἀπὸ αὐτὴν που ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: **παρακαλοῦντες, δῆμος, ἀγορᾶς, χρήματα, διαφθαρῆναι**. Μπορεῖτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, ἀριθμό, γένος, ἐγκλίση, χρόνο).
2. Να βρεῖτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ἐπὶκληση, διάλειμμα, ἀνίσχυρος, λήψη, ἐμπρησμός**.
3. Να βρεῖτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ελλιπής, ἀκαταμάχητος, πληθωρισμός, εφόδια, ἐγκαυμα**.
4. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, ἀπλή ἢ σύνθετη, για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **Γενομένης, τροπῆς, κρατήσειεν, ἐπελθὼν, διαφθείρειεν**.
5. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, ὅπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται με **διαφορετική σημασία** ἀπὸ αὐτὴν που ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: **δῆμος, κρατήσειεν, ἀγορᾶς, ξυνοικίας, χρήματα**. Μπορεῖτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, ἀριθμό, γένος, ἐγκλίση, χρόνο).

6. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **παρακαλοῦντες, δῆμος, κρατήσκειν, ἀγορᾶς, ξυνοικίας**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της** (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75.1-75.4.1

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασιν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε συγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἥσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν συμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

1. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου νὰ γράψετε μίᾳ περίοδο λόγου στὴ Νέα Ελληνική, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη νὰ χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔχει στὸ ἀρχαῖο κείμενο: **συγχωρῆσαι, κρῖναι, δήμου, προστάται, πληρώσαντες**. Μπορεῖτε νὰ τὴ χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή** τῆς (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).
2. Νὰ βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μίᾳ **ομόρριζη λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: **αγωγός, κρίσιμος, ταραχοποιός, ἐλλιπής, δειλός**.
3. Νὰ γράψετε μίᾳ **ομόρριζη λέξη**, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς Νέας Ελληνικῆς γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **ἐπιγιγνομένη, βοηθῶν, ἔπρασσε, πείθει, ἔμειναν**.
4. Νὰ ἀντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α με τὴν **ετυμολογικά συγγενή** τῆς ἀρχαιοελληνικῆς λέξης τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις στὴ στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. πρόβατο	α. ἐπιγιγνομένη
2. γονιός	β. στρατηγός
3. διαγωγή	γ. ναυσὶ
4. ἐπινόηση	δ. ξύμβασιν
5. πιστός	ε. πείθει
6. πιθάρι	
7. ἐπίνειο	

5. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>παραγίγνεται</i>	α. παράνομος
2. <i>ἔμειναν</i>	β. διαλογή
3. <i>νομίζειν</i>	γ. απόγονος
4. <i>καταλιπεῖν</i>	δ. γνώση
5. <i>κατέλεγον</i>	ε. διαμονή
	ζ. κατάληψη
	η. ἔλλειψη

6. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>στρατηγός</i>	α. στάση
2. <i>ξύμβασιν</i>	β. συμβολικός
3. <i>νομίζειν</i>	γ. προθυμία
4. <i>προσάται</i>	δ. βασικός
5. <i>παρεμυθεῖτο</i>	ε. σύναξη
	ζ. προνόμιο
	η. μυθολογία

Θουκυδίδου *Ἱστορίαι*, 3, 75.2-75.5

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὕγιες διανοομένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστίᾳ, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἅν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἰκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

1. Να γράψετε ἓνα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ἢ ἐπίθετο** τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **καταλιπεῖν, ξυμπέμψειν, ξυμπλεῖν, ὀρῶντες, δείσας**.
2. Γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς πού σας δίνονται, νὰ γράψετε μιὰ **ετυμολογικὰ συγγενή λέξη** ἀπὸ τὸ κείμενο: **διάλειμμα, κατάλογος, στάση, αφθαρσία, δέος**.
3. Να ἀντιστοιχίσετε καθεμία ἀρχαιοελληνική λέξη τῆς στήλης Α με τὴν **ετυμολογικὰ συγγενή** τῆς νεοελληνικῆς λέξης τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις στὴ στήλη Β περισσεύουν.

Α	Β
1. πείθουσιν	α. υπόλοιπος
2. καταλιπεῖν	β. συλλογή
3. κατέλεγον	γ. περίλυπος
4. ξυμπλεῖν	δ. κατάληψη
5. ἀνίστησι	ε. πειστικός
	ζ. πλοίαρχος
	η. ἀνάσταση

4. Να γράψετε μιὰ **ομόρριζη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **πληρώσαντες, ἔπειθεν, ἔλαβε, ἐπέτυχον, διέφθειραν**.

5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **νόηση, ανισότητα, πομπός, κατοικία, νεολαία.**
6. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **εκπομπή, κάθισμα, επιμύθιο, ανθυγιεινός, αδιανόητος.**
7. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ανάταση	α. πράξας
2. πειρατής	β. άποπλεύσεσθαι
3. αποπομπή	γ. προστάται
4. διάπραξη	δ. καταλιπεῖν
5. σύμπλευση	ε. ξυμπέμψειν
6. υπόλοιπο	
7. διάσταση	

8. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **έλλειψη, πρόλογος, δέος, μυθώδης, πρόσληψη.**
9. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **άποπλεύσεσθαι, πληρώσαντες, άνίστη, έκώλυσε, διακομίζει.**
10. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε **ένα ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **έμελλεν, καταλιπεῖν, δείσαντες, διανοουμένων, γίνονται.**
11. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. καταλιπεῖν	α. υπόλειμμα
2. άνίστη	β. κατάληψη
3. διανοουμένων	γ. κόμιστρο
	δ. επανάσταση

4. ὀρῶντες	ε. αναστολή
5. διακομίζει	ζ. κατανόηση η. διορατικός

12. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. καταλιπεῖν	α. διάλειμμα
2. ἀνίστη	β. κατάληψη
3. διανοομένων	γ. κόμιστρο
4. ὀρῶντες	δ. διάσταση
5. διακομίζει	ε. αναστολή
	ζ. προνοητικός
	η. διορατικότητα

Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 74.3-75.4.1

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε συγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν συμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

1. Να γράψετε ἓνα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ἢ επίθετο** τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **λαθόντες, ἔπρασσε, κρῖναι, ποιησαμένους, ὥσιν.**
2. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **ἐπιγιγνομένη, πείθει, ἔμειναν, κατέλεγον, ἀποπεμφθῶσι.**
3. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη**, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς νέας ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **διεκομίσθησαν, κρῖναι, ὥσιν, κατέλεγον, δείσαντες.**
4. Να βρεῖτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: **κράτος, ἀλήθεια, πρόγονος, διαμονή, προνόμιο.**
5. Γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα **ομόρριζο ουσιαστικό** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλό ἢ σύνθετο: **κεκρατηκότος, λαθόντες, πείθει, κρῖναι, νομίζειν.**
6. Γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου νὰ γράψετε μία περίοδο λόγου στὴ Νέα Ελληνική, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη νὰ χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτὴν που ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: **φυλακῇ, δήμου, προστάται, κινήσει, ξυνεχώρησεν.** Μπορεῖτε νὰ τὴ χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή** τῆς (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμό, γένος, ἐγκλίση, χρόνο).

Θουκυδίδου *Ἱστορίαι*, 3, 81.1-81.3

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθύς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεύσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περικυκλίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχέειν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

1. **διένεξη, κάτοπτρο, οδηγός, χρήματα, άγνοια**: Για καθεμία από τις λέξεις της Νέας Ελληνικής που σας δίνονται, να γράψετε μια **ετυμολογικά συγγενή λέξη** από το κείμενο.
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ὑπερενεγκόντες	α. παραλήπτης
2. λαβόντες	β. εισβολή
3. ἀπέκτεινον	γ. βήμα
4. ἐσθῆναι	δ. διένεξη
5. ἀνηλοῦντο	ε. καταναλωτής
	ζ. απόκτημα
	η. μητροκτόνος

3. **συγκομιδή, αγωγή, διάπλους, όραση, κατανάλωση**: Για καθεμία από τις λέξεις της Νέας Ελληνικής που σας δίνονται, να γράψετε μια **ετυμολογικά συγγενή λέξη** από το κείμενο.
4. Να γράψετε ένα **απλό ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἤγαγον, περιπλεῦσαι, ἐσθῆναι, κατέγνωσαν, ἐώρων**.
5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ναυτικός, σύλληψη, εξωτερικός, εκπλήρωση, πιθανότητα**.

6. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη**, απλή ή σύνθετη, της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἤγαγον, ἐπλήρωσαν, ἐσθῆναι, ἐλθόντες, ἐώρων**.
7. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ανευθυνότητα, γεωπόνος, ευαίσθητος, πρόσληψη, στρατηγός**.
8. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ανάβαση	α. περιεκομίζοντο
2. ανάκτηση	β. λάβοιεν
3. συγκομιδή	γ. ἀπέκτεινον
4. άγνωστος	δ. ἐσθῆναι
5. συλλογισμός	ε. κατέγνωσαν
6. ζιζανιοκτόνο	
7. σύλληψη	

9. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **έκομίζοντο, προσπλεύσας, ἤγαγον, ἀπέκτεινον, ἐσθῆναι**.
10. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. περιπλέοντες	α. οφθαλμίατρος
2. όφθῶσιν	β. πλωτός
3. ἤγαγον	γ. παράλειψη
4. λάβοιεν	δ. φθορά
5. ἀπέκτεινον	ε. απαγωγή
	ζ. περίληψη
	η. πατροκτόνος

11. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **έκομίζοντο, όφθῶσιν, ἤγαγον, κατέγνωσαν, ἀπήγγχοντο**.

- 12.** Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε **ένα ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **προσπλεύσας, λάβοιεν, ἔπεισαν, ἐσβῆναι, ἱκετῶν.**

Θουκυδίδου *Ίστορίαι*, 3, 81.3-81.5

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἔχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατήρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ἀγχος, ἀφιξη, κατάσταση, γονιός, απόσπαση**.
2. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **γινόμενα, ναυσί, αἰτίαν, δῆμον, λαβόντων**.
3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ἡμέρας	α. ἀχρηστος
2. δοκοῦντας	β. θνησιμότητα
3. χρημάτων	γ. δογματικός
4. λαβόντων	δ. εφημερίδα
5. ἀπέθανον	ε. εξημερώνω
	ζ. δοκός
	η. αιμοληψία

4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη: **ἐπείσθησαν, ἐώρων, ἐδύναντο, εἶναι, ἐκτείνοντο**.
5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ὄραμα, αναλώσιμος, ἀφιξη, απροσδόκητος, θήμα**.

6. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ερώτηση	<i>α. ίκετῶν</i>
2. επιμερισμός	<i>β. έώρων</i>
3. αφιέρωση	<i>γ. διέφθειρον</i>
4. άφθαρτος	<i>δ. ιερῶ</i>
5. ικεσία	<i>ε. ήμέρας</i>
6. αόρατος	
7. εφημερίδα	

Θουκυδίδου *Ίστορίαι*, 3, 81.2-81.4

ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευούσας τὰς τε τῶν πολέμιων οἰχομένας, λαβόντες τούς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἡραιὸν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

1. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου νὰ γράψετε μίαν περίοδο λόγου στὴ Νέα Ἑλληνικὴ, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη νὰ χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔχει στὸ ἀρχαῖο κείμενο: **αἰσθόμενοι, ἐπλήρωσαν, διέφθειρον, αἰτίαν, δῆμον**. Μπορεῖτε νὰ τὴ χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή** τῆς (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).
2. Νὰ γράψετε μίαν **ομόρριζην λέξιν** τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **ἤγαγον, ἀπεχρῶντο, ὑποσχεῖν, ἐφόνευσαν, ὀφειλομένων**.
3. Νὰ βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μίαν **ομόρριζην λέξιν** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ἑλληνικῆς: **διαγωγή, πλοῖο, ναύτης, ὄραμα, φόρεμα**.
4. Νὰ γράψετε μίαν **ομόρριζην λέξιν** τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **ἤγαγον, γινόμενα, ἐδύναντο, παρέμεινε, δοκοῦντας**.
5. Νὰ βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μίαν **ομόρριζην λέξιν** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ἑλληνικῆς: **προσαγωγή, παραλήπτης, υπέρβαση, ἀγχόνη, κατανάλωση**.
6. Νὰ βρεῖτε στὸ παραπάνω κείμενο μίαν **ετυμολογικὰ συγγενὴ λέξιν** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ἑλληνικῆς: **εξαγώγιμος, μητροκτόνος, αποβάθρα, ἀφθαρσία, ἀγχώδης**.

7. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αίσθηση, διαγωγή, αγχόνη, καταναλωτής, παράδοξο*.
8. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ευαισθησία, αδυναμία, διάγνωση, διορατικός, άφιξη*.
9. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη**, απλή ή σύνθετη, της Νέας Ελληνικής για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *αισθόμενοι, ήγαγον, περιεκομίζοντο, ύποσχεϊν, δοκοῦντας*.
10. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *περιεκομίζοντο, απέκτεινον, έκβιθάζοντες, ύποσχεϊν, κατέγνωσαν*.
11. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *διέφθειρον, ιερῶ, παρέμεινε, δοκοῦντας, έφόνευον*.
12. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *απόπλους, ανάληψη, ανανδρία, διορατικός, επίμονος*.
13. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ευαίσθητος, άγνοια, άγχος, καταναλωτής, δόγμα*.
14. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής: *λαβόντες, ήγαγον, έπεισαν, έώρων, έδύναντο*.
15. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *πρόσληψη, διαπαιδαγώγηση, αυτοπεποίθηση, αγχώδης, αναλώσιμος*.
16. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αναίσθητος, άξονας, διακομιδή, κατάχρηση, άγνοια*.
17. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ήγαγον, περιεκομίζοντο, έσθῆναι, έώρων, άνηλοῦντο*.

- 18.** Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: ***αίσθόμενοι, λαβόντες, ύποσχεϊν, κατέγνωσαν, επιφέροντες.***

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ

1. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η οικογενειακή παράδοση του Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τους αριστοκρατικούς.
	β. με τους δημοκρατικούς.
2. Ο Θουκυδίδης απέτυχε να σώσει την αποικία των Αθηναίων	α. στις Αργινούσες.
	β. στην Αμφίπολη.
3. Το έργο του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό πόλεμο	α. έμεινε ημιτελές.
	β. είναι ολοκληρωμένο.
4. Ο Θουκυδίδης εξιστορεί τα γεγονότα	α. κατά χρονολογική σειρά.
	β. κατά θεματικές ενότητες.
5. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η «αρχαία αττική» του 5 ^{ου} αι. π.Χ.
	β. η «απλοποιημένη αττική».

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης συγκεντρώνει πληροφορίες για τον πόλεμο	α. με επισκέψεις στους τόπους των συγκρούσεων.
	β. αντλώντας πληροφορίες μόνον από γραπτές πηγές.
2. Ο Θουκυδίδης επικεντρώνεται, για την κατανόηση του πολέμου,	α. στην πολιτική ιστορία.
	β. σε χρησμούς, φήμες και διαδόσεις.
3. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. η λογική.
	β. η ηθική.
4. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η τύχη είναι	α. απρόβλεπτες συγκυρίες.
	β. υπερφυσική δύναμη.

5. Ο Θουκυδίδης διαιρεί το έτος	α. σε θέρος (4 μήνες) και σε χειμώνα (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων).
	β. σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και σε χειμώνα (4 μήνες).

3. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης	α. πίστευε στην ηγετική ικανότητα του Περικλή, επειδή ανήκε και ο ίδιος στη δημοκρατική παράταξη.
	β. πίστευε στην ηγετική ικανότητα του Περικλή, παρόλο που η οικογενειακή του παράδοση συνδεόταν με τους αριστοκρατικούς.
2. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, τα βασικά κίνητρα για τον πόλεμο είναι	α. η φιλαρχία και η αγάπη για την πατρίδα.
	β. η πλεονεξία και η φιλοτιμία.
3. Η σκέψη του Θουκυδίδη ακολουθεί πορεία	α. από το συγκεκριμένο στο γενικό.
	β. από το γενικό στο συγκεκριμένο.
4. Ο Θουκυδίδης διαιρεί το έτος	α. σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και σε χειμώνα (4 μήνες).
	β. σε θέρος (4 μήνες) και σε χειμώνα (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων).
5. Χαρακτηριστικά του ύφους του Θουκυδίδη είναι	α. οι ετερόπτωτοι προσδιορισμοί και ο μακροπερίοδος λόγος.
	β. οι ομοιόπτωτοι προσδιορισμοί και ο μακροπερίοδος λόγος.

4. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Κατά τον Θουκυδίδη οι θεοί	α. επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις.
	β. δεν παρεμβαίνουν στα ιστορικά γεγονότα.
2. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη ήταν λόγοι που εκφωνήθηκαν	α. κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
	β. μετά το τέλος των πολεμικών επιχειρήσεων.
3. Στην εποχή του Θουκυδίδη οι ελληνικές πόλεις-κράτη	α. είχαν κοινές ονομασίες για τους μήνες του σεληνιακού έτους.
	β. είχαν διαφορετικές ονομασίες για τους μήνες του σεληνιακού έτους.
4. Η διαίρεση του έργου του Θουκυδίδη σε 8 βιβλία	α. έγινε από μεταγενέστερους φιλολόγους.
	β. έγινε από τον ίδιο.
5. Την προσπάθεια του Θουκυδίδη να διαφωτίσει πλήρως τα γεγονότα δηλώνει και	α. το γεγονός ότι συμπεριλαμβάνει μύθους, φήμες και διαδόσεις στην αφήγησή του.
	β. η εκτενής χρήση αιτιολογικών προτάσεων στο έργο του.

5. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η περιοχή της Αμφίπολης είχε σημασία για τους Αθηναίους, επειδή	α. βρισκόταν κοντά στα χρυσωρυχεία του Παγγαίου.

	β. ήταν πολύ κοντά στην Αττική και αποτελούσε ορμητήριο των Αθηναίων.
2. Η εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου από τον Θουκυδίδη σταματά	α. το 411 π. Χ.
	β. το 413 π. Χ.
3. Κατά τη συγγραφή του έργου του, ο Θουκυδίδης επικεντρώνει το ενδιαφέρον του	α. στη στρατιωτική ιστορία.
	β. στην πολιτική ιστορία.
4. Το 6 ^ο και το 7 ^ο βιβλίο του ιστορικού έργου του Θουκυδίδη είναι αφιερωμένα	α. στη Σικελική εκστρατεία.
	β. στον λοιμό των Αθηνών και τον θάνατο του Περικλή.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές	α. για την αμεροληψία του.
	β. για τη μετριοπάθεια και το ήθος του.

6. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Οι Αθηναίοι εξόρισαν τον Θουκυδίδη, γιατί	α. δεν μπόρεσε να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
	β. ακολούθησε τον Αγησίλαο σε στρατιωτικές επιχειρήσεις.
2. Είναι βέβαιο ότι ο Θουκυδίδης	α. έζησε ως το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου.
	β. πέθανε πριν από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου.
	α. η κυριαρχία στη στεριά.

3. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυρού στρατιωτικά κράτους ήταν	β. η κυριαρχία στη θάλασσα.
4. Είναι λάθος να χαρακτηρίζουμε τον Θουκυδίδη	α. ρεαλιστή.
	β. απαισιόδοξο.
5. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, χρέος του πολίτη είναι να συμπεριφέρεται	α. με λογική και σύνεση.
	β. με θάρρος και τόλμη.

7. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, είναι	α. η πλεονεξία και η φιλοτιμία των δημαγωγών.
2. Η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη,	β. η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Αθήνας.
3. Στο έργο του Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη που ενσαρκώνει ο Περικλής χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων,	γ. από πολιτική οξυδέρκεια και πολιτικό θάρρος.
4. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων,	δ. η δύναμη.
5. Το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται	ε. η λογική.
	ζ. από τη χρήση της λογικής και της σύνεσης.
	η. από αμεροληψία στην έκθεση των γεγονότων.
	θ. από την απλότητα του ύφους.

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, δεν επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις	α. την αμεροληψία και το βάθος του προβληματισμού του.
2. Σε αρκετά σημεία του έργου του ο Θουκυδίδης προβάλλει ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο	β. την προσωπικότητα και το ήθος των ομιλητών τους.
3. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη σκιαγραφούν	γ. τους φιλόδοξους δημαγωγούς.
4. Ο Θουκυδίδης εξιστορεί τα γεγονότα του πολέμου	δ. κατά χρονολογική σειρά.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές για	ε. η λογική.
	ζ. οι θεοί.
	η. την απλότητα του ύφους του.
	θ. την πλεονεξία και τη φιλοτιμία των ανθρώπων.

9. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε από πλούσια	α. δημοκρατική οικογένεια.
	β. αριστοκρατική οικογένεια.
2. Μετά τη στρατιωτική αποτυχία στην Αμφίπολη ο Θουκυδίδης	α. επέστρεψε στην Αθήνα.
	β. εξορίστηκε στη Θράκη.
3. Κατά τον Θουκυδίδη, ο άνθρωπος μπορεί να στηριχθεί μόνο	α. στην τύχη.
	β. στη λογική.
4. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων, από	α. μετριοπάθεια και ανώτερο ήθος.
	β. φιλοτιμία και πλεονεξία.
5. Για την καταγραφή των γεγονότων της εποχής του ο Θουκυδίδης καταφεύγει	α. σε πληροφορίες που μπορούσε να συλλέξει από οπουδήποτε.

	β. στην προσωπική γνώση και την έρευνα.
--	---

10. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο πολεμικός σχεδιασμός του Περικλή περιλαμβάνει	α. άμυνα στη στεριά, επίθεση στη θάλασσα.
	β. άμυνα στη θάλασσα, επίθεση στη στεριά.
2. Το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη	α. ολοκληρώθηκε.
	β. έμεινε ημιτελές.
3. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, η βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου είναι	α. η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Αθήνας.
	β. η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Σπάρτης.
4. Ο Θουκυδίδης θεωρεί ότι η τύχη είναι	α. υπερφυσική δύναμη.
	β. εξελίξεις που δεν μπορεί να προβλέψει ο άνθρωπος.
5. Βασικό χαρακτηριστικό της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη αποτελεί	α. η τάση για γενίκευση.
	β. η τάση για απλούστευση.

11. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ήταν εξοικειωμένος με την έκφραση και τη μέθοδο	α. των τραγικών ποιητών.
	β. των επικών ποιητών.
	γ. των μεγάλων σοφιστών.
2. Η παιδική και νεανική ηλικία του Θουκυδίδη συμπίπτει	α. με τα λαμπρότερα χρόνια της αθηναϊκής δύναμης.

	β. με την άνοδο των τριάκοντα τυράννων στην εξουσία.
	γ. με την παρακμή της Αθήνας.
3. Η οικογένεια του Θουκυδίδη συνδεόταν παραδοσιακά	α. με τη δημοκρατική παράταξη.
	β. με τους ολιγαρχικούς.
	γ. με την αριστοκρατική παράταξη.
4. Ο Θουκυδίδης ως στρατηγός ηγήθηκε των Αθηναίων	α. στη ναυμαχία στους Αιγός Ποταμούς.
	β. στην Αμφίπολη.
	γ. στη μάχη της Κορώνειας.
5. Το έργο του Θουκυδίδη	α. ολοκληρώθηκε από τον ίδιο.
	β. ολοκληρώθηκε από φιλόλογους της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π. Χ).
	γ. διακόπηκε στο 411 π. Χ.

12. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τη συγγραφή του έργου του ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεί	α. αποδείξεις και συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η έρευνα.
	β. πληροφορίες από οποιαδήποτε πηγή.
	γ. μύθους και χρησμούς.
2. Το ενδιαφέρον του Θουκυδίδη για την κατανόηση του πολέμου επικεντρώνεται	α. στην κοινωνική ανθρωπολογία.
	β. στην πολιτική ιστορία.
	γ. στην οικονομική ιστορία.
3. Κατά την άποψη του Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν	α. η ανάπτυξη της αθηναϊκής δύναμης.
	β. η ανάπτυξη της Σπάρτης.
	γ. η στρατηγική θέση της Κέρκυρας.
4. Στο έργο του Θουκυδίδη δίνονται απαντήσεις για	α. τις αφορμές του πολέμου.
	β. τα βαθύτερα αίτια του πολέμου.
	γ. όλα τα παραπάνω.

5. Η εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου από τον Θουκυδίδη διακόπτεται	α. στο έτος 404 π. Χ.
	β. στο έτος 411 π. Χ.
	γ. στο έτος 415 π. Χ.

- 13.** Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Αλκιβιάδης.
	β. ο Λύσανδρος.
	γ. ο Περικλής.
2. Ο υπεύθυνος πολίτης στο έργο του Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται από	α. ενδιαφέρον για το συμφέρον της πόλης.
	β. ανώτερο ήθος και ανθρωπιά.
	γ. όλα τα παραπάνω.
3. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη είναι	α. η εστίαση σε συγκεκριμένα γεγονότα.
	β. η τάση για γενίκευση.
	γ. η έμφαση στις λεπτομέρειες.
4. Η συγγραφή του έργου του Θουκυδίδη δεν χαρακτηρίζεται από	α. υποκειμενικότητα.
	β. ειλικρίνεια.
	γ. αμεροληψία.
5. Χαρακτηριστικό του ύφους του Θουκυδίδη είναι	α. η χρήση των αντιθέσεων.
	β. η χρήση απλών ρημάτων.
	γ. η τάση για απλούστευση.

- 14.** Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η παιδική και νεανική ηλικία του Θουκυδίδη συμπίπτει	α. με τα λαμπρότερα χρόνια της αθηναϊκής δύναμης.
	β. με την παρακμή της Αθήνας.

2. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. η πίστη στους θεούς.
	β. η λογική.
3. Ο Θουκυδίδης σχετικά με τα γεγονότα της εποχής του Πελοποννησιακού πολέμου συμπεριέλαβε στο έργο του	α. αυτά για τα οποία είχε προσωπική γνώση και για τα οποία είχε κάνει έρευνα.
	β. στοιχεία που αντλούσε μόνο από τη μελέτη των κρατικών αρχείων.
4. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη	α. βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τα μεγάλα γεγονότα του πολέμου.
	β. βρίσκονται σε αντιστοιχία μεταξύ τους με το σχήμα «θέση» - «αντίθεση».
5. Στην προσπάθεια του Θουκυδίδη για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων	α. βοηθούσε το γεγονός ότι οι ελληνικές πόλεις-κράτη είχαν ενιαίο χρονολογικό σύστημα.
	β. οι δυσκολίες ήταν μεγάλες.

15. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Κατά την άποψη του Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν	α. η ανάπτυξη της αθηναϊκής δύναμης.
	β. η ανάπτυξη της Σπάρτης.
	γ. η ναυτική δύναμη της Κέρκυρας.
2. Ο Θουκυδίδης ως προς τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης	α. εξιστορεί τα γεγονότα σύμφωνα με το ενιαίο χρονολογικό σύστημα των ελληνικών πόλεων-κρατών.
	β. εξιστορεί τα γεγονότα κατά χρονολογική σειρά.
	γ. εξιστορεί τα γεγονότα κατά θεματικές ενότητες.
3. Η εξιστόρηση από τον Θουκυδίδη των γεγονότων	α. στο έτος 404 π. Χ.
	β. στο έτος 409 π. Χ.
	γ. στο έτος 411 π. Χ.

του Πελοποννησιακού πολέμου διακόπτεται	
4. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5 ^{ου} αι. π. Χ.
	β. η λεγόμενη «νέα αττική».
	γ. η λεγόμενη «απλοποιημένη αττική».
5. Χαρακτηριστική γλωσσική ιδιομορφία στο έργο του Θουκυδίδη είναι	α. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>εἰς</i> αντί <i>ἐς</i> .
	β. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>ξύν</i> αντί <i>σύν</i> .
	γ. το αρχαιότερο σύμπλεγμα <i>ττ</i> αντί <i>σσ</i> .

16. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. οι θεοί.
	β. η λογική.
	γ. η στρατιωτική υπεροχή.
2. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Περικλής.
	β. ο Αγησίλαος.
	γ. ο Λύσανδρος.
3. Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα του έργου του Θουκυδίδη έχουν γραφτεί	α. κατά την περίοδο των Μηδικών πολέμων.
	β. μετά το 404 π. Χ.
	γ. μετά τη μάχη στα Λεύκτρα.
4. Χαρακτηριστικό του υψηλού λογοτεχνικού ύφους του Θουκυδίδη είναι	α. οι μακρές περίοδοι λόγου.
	β. οι σύντομες περίοδοι λόγου.
	γ. οι ομοιόπτωτοι προσδιορισμοί και η απλή σύνταξη.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές από τους αναγνώστες και τους μελετητές του	α. για την αμεροληψία του στην έκθεση των γεγονότων.
	β. για το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.

	γ. για τη λογοτεχνική πλαίσιωση της ιστορίας.
--	---

17. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. πίστευε ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία, στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- γ. προβάλλει τον ανθρώπινο παραλογισμό ως το μόνο κίνητρο για τον πόλεμο.
- δ. στηρίχτηκε μόνο στη μελέτη επίσημων κειμένων για την ανεύρεση της αλήθειας.
- ε. χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως *αίει* αντί για *αεί*.

18. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. απέτυχε, ως στρατηγός, να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
- β. εξορίστηκε και γι' αυτό δεν μπόρεσε να συνεχίσει την ιστορική του έρευνα.
- γ. πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
- δ. κατόρθωσε παρά τις δυσκολίες να παραθέσει αυτολεξεί τους λόγους των πολιτικών κατά τη διάρκεια του πολέμου.
- ε. εξιστορεί τα γεγονότα του πολέμου κατά χρονολογική σειρά διαιρώντας το έτος σε θέρος και χειμώνα.

19. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. είχε εξοικειωθεί με τη μέθοδο και την έκφραση των μεγάλων σοφιστών.
- β. πίστευε, κατά την έναρξη του Πελοποννησιακού πολέμου, στη μεγάλη αξία του Περικλή και στην ορθότητα των βασικών αρχών του πολεμικού του σχεδιασμού.

- γ. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποιούσαν οι Αθηναίοι.
- δ. ολοκλήρωσε το ιστορικό έργο του με την καταγραφή των γεγονότων της Σικελικής εκστρατείας στο 6ο βιβλίο.
- ε. έγραψε στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π. Χ.

20. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. δεν συμφωνούσε με τις βασικές αρχές του πολεμικού του σχεδιασμού του Περικλή κατά την έναρξη του πελοποννησιακού πολέμου.
- β. υποστήριζε ότι η επέμβαση των θεών μπορεί να επηρεάσει τις ιστορικές εξελίξεις.
- γ. προβάλλει την *πλεονεξία* και τη *φιλοτιμία* ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο.
- δ. εξιστορεί τα γεγονότα του πολέμου κατά χρονολογική σειρά.
- ε. διαιρεί ο ίδιος το ιστορικό έργο του σε οκτώ βιβλία.

21. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο έργο του Θουκυδίδα

- α. η εξιστόρηση των γεγονότων διακόπτεται στο 411 π. Χ.
- β. οι δημηγορίες εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους των ομιλητών αλλά δεν αποδίδουν τις ιδέες και το ήθος τους.
- γ. είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματά του έχουν γραφτεί μετά το 404 π. Χ.
- δ. η γλώσσα είναι η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π. Χ.
- ε. η συσσώρευση αιτιολογικών προσδιορισμών φανερώνει την προσπάθεια του ιστορικού να φωτίσει τα αίτια των γεγονότων.

22. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Σπάρτης.

- β. Στο έργο του Θουκυδίδη ο Περικλής ενσαρκώνει το πρότυπο του ηγέτη.
- γ. Η εξιστόρηση των γεγονότων από τον Θουκυδίδη γίνεται κατά θεματικές ενότητες.
- δ. Στο 1^ο βιβλίο του έργου του ο Θουκυδίδης εκθέτει, μεταξύ άλλων, την ιστορική του μέθοδο.
- ε. Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα του ιστορικού έργου του Θουκυδίδη έχουν γραφτεί μετά το 404 π. Χ.

23. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια και έλαβε λαμπρή μόρφωση.
- β. εξιστόρησε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι το 404 π. Χ.
- γ. εντάσσει στο έργο του χρησμούς, φήμες, διαδόσεις.
- δ. θεωρεί στο έργο του ότι ο υπεύθυνος πολίτης διαθέτει, μεταξύ άλλων, *μετριοπάθεια* και *ανθρωπιά*.
- ε. διαιρεί στο ιστορικό του έργο το έτος σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και χειμώνα (4 μήνες κατά τους οποίους τα αντίπαλα στρατεύματα αποσύρονται στις βάσεις τους).

24. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. αποδοκίμαζε τον πολεμικό σχεδιασμό του Περικλή.
- β. κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη το 424 π.Χ., ως στρατηγός, από την επίθεση των Σπαρτιατών.
- γ. χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους, όπως τα *εϊκότα*, τα *σημεῖα* και τα *τεκμήρια*.
- δ. θεωρεί ότι η λογική και η τύχη αποτελούν στοιχεία στα οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- ε. γράφει στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π. Χ.

25. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. δεν κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Κορινθίων και γι' αυτό εξορίστηκε.
- β. επισκέπτεται τους χώρους των συγκρούσεων στη διάρκεια της εξορίας του, για να συγκεντρώσει πληροφορίες για την ιστορική του έρευνα.
- γ. αναγνωρίζει ότι, όταν ξέσπασε ο πόλεμος, οι αντίπαλοι βρίσκονταν στο ύψιστο σημείο της ακμής τους.
- δ. καταγράφει στο έργο του τα γεγονότα τόσο κατά θεματικές ενότητες όσο και κατά χρονολογική σειρά.
- ε. χρησιμοποιεί στον λόγο του σύνθετα ρήματα και αντιθέσεις.

26. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης στο έργο του

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεί ότι ο Αγησίλαος αποτελεί το πρότυπο του πολιτικού ηγέτη.
- γ. πιστεύει ότι, ακόμη και μέσα στον εμφύλιο πόλεμο, ο υπεύθυνος πολίτης μπορεί να δείξει μετριοπάθεια και ανώτερο ήθος.
- δ. καταγράφει μόνο τα γεγονότα για τα οποία είχε προσωπική γνώση και για τα οποία είχε κάνει επίπονη έρευνα.
- ε. δεν είχε δυσκολίες στην προσπάθεια για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων.

27. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο έργο του Θουκυδίδη

- α. χρησιμοποιούνται λογικές μέθοδοι, όπως τα *εἰκότα* (= ενδείξεις και αποδείξεις).
- β. ο υπεύθυνος πολίτης χρησιμοποιεί τη λογική και τη σύνεση και δεν παρασύρεται από τους δημαγωγούς.

- γ. οι δημηγορίες αποδίδουν την προσωπικότητα των ομιλητών αλλά δεν εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους τους.
- δ. η εξιστόρηση των γεγονότων διακόπτεται στο 413 π. Χ.
- ε. εντοπίζονται αρχαιότεροι τύποι λέξεων, όπως *αίει* αντί για *αεί*.

28. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο έργο του Θουκυδίδη

- α. εξετάζεται το πρόβλημα της δύναμης, όπως μπορεί να τη χρησιμοποιήσει ένα κράτος, μια συμμαχία, μια πολιτική παράταξη.
- β. ο Περικλής αποτελεί το πρότυπο του ηγέτη, επειδή, μεταξύ άλλων, έλεγε την αλήθεια στον λαό.
- γ. οι δημηγορίες βρίσκονται σε αναντιστοιχία με μεγάλα γεγονότα του πολέμου.
- δ. το 6^ο και 7^ο βιβλίο είναι αφιερωμένα στη Σικελική εκστρατεία.
- ε. εντοπίζονται γλωσσικές ιδιομορφίες, όπως η χρήση της πρόθεσης *ξύν* αντί για *σύν* και *ές* αντί για *είς*.

29. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Ο Θουκυδίδης συνδεόταν οικογενειακά με την πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. Η τάση για γενίκευση αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη στο ιστορικό του έργο.
- γ. Για την ανεύρεση της αλήθειας στο έργο του ο Θουκυδίδης στηρίχτηκε μόνον στην αυτοψία.
- δ. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη είναι λόγοι πολιτικών και στρατιωτικών κατά την προετοιμασία του πολέμου ή κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
- ε. Το έργο του Θουκυδίδη διαιρείται σε οκτώ βιβλία.

30. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. συνδεόταν οικογενειακά με την πολιτική παράταξη των ολιγαρχικών.
- β. περιέγραψε τον λοιμό με βάση και την προσωπική του εμπειρία.
- γ. καταγράφει τον Πελοποννησιακό πόλεμο από την αρχή ως το τέλος του.
- δ. πιστεύει ότι οι θεοί επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις.
- ε. αποδίδει αυτολεξεί στις δημηγορίες του τους λόγους των ομιλητών.

Β΄ Μέρος - Ξενοφώντος Έλληνικά

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.2.§1-2

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῃ κατεστήσατο, ἔπλει ἐπὶ τὸ Βυζάντιον καὶ Καλχηδόνα. Οἱ δ' αὐτὸν ὑπεδέχοντο, τοὺς τῶν Ἀθηναίων φρουροὺς ὑποσπόνδους ἀφέντες· οἱ δὲ προδόντες Ἀλκιβιάδῃ τὸ Βυζάντιον τότε μὲν ἔφυγον εἰς τὸν Πόντον, ὕστερον δ' εἰς Ἀθήνας καὶ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι. Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουροὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ εἴ τινα που ἄλλον ἴδοι Ἀθηναῖον, ἀπέπεμπεν εἰς τὰς Ἀθήνας, διδοὺς ἐκεῖσε μόνον πλέουσιν ἀσφάλειαν, ἄλλοθι δ' οὐ, εἰδὼς ὅτι ὅσω ἂν πλείους συλλεγῶσιν εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ, θᾶπτον τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσεσθαι. Καταλιπὼν δὲ Βυζαντίου καὶ Καλχηδόνοιο Σθενέλαον ἀρμοστήν Λάκωνα, αὐτὸς ἀποπλεύσας εἰς Λάμψακον τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν.

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **ἔφυγον**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
 - Οι ληστές βρήκαν ἔξοδο από την τράπεζα, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί από κανέναν.
 - Για την επεισοδίων ο αγώνας πραγματοποιήθηκε χωρίς θεατές.
 - Το ζήτημα είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο.
 - Προσφέρει συχνά εθελοντική βοήθεια σε ένα ζώων της περιοχής της.
 - Δεν μου μιλά καθόλου, μεσυνεχώς.
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ὑπεδέχοντο	α. απόγονος
2. ἐγένοντο	β. προάστιο
3. ἴδοι	γ. κατάληψη
4. ἄστυ	δ. παράλειψη
5. Καταλιπὼν	ε. οραματιστής
	ζ. υπόδειγμα
	η. αποδεκτός

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αποδοχή, πρόγονος, όραμα, ταχύτητα, έκλειψη.**
4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **ἔπλει, ὑπεδέχοντο, ἴδοι, εἰδώς, Καταλιπών.**
5. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ὑπεδέχοντο	α. αόρατος
2. ἐπεσκεύαζεν	β. κατάληψη
3. ἴδοι	γ. περιοχή
4. συλλεγῶσιν	δ. αποσκευή
5. Καταλιπών	ε. αποδεκτός
	ζ. υπόλοιπο
	η. διαλογή

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.2.§3-4

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστὺ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῷ ἐτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτοὺς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίου τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκίᾳ, καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῇ δ' ὕστεραίᾳ ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ᾗ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχῶσαι πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τεῖχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὥς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αδιαφορία, ουσία, ενιαίος, ανεπίτρεπτος, αλληγορία.**
2. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **ἐλέγετο, παραγγέλλων, ἀπολωλότας, ἐποίησαν, κρατήσαντες.**
3. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἐλέγετο, μακρῶν, ἄστὺ, κρατήσαντες, λιμένας.**
4. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **νυκτός, μακρῶν, μόνον, πολύ, αὐτοί.**
5. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. συμφορά	α. φοβερός β. ανυπόφορος
2. ἄστὺ	α. αστικοποίηση β. άστατος
3. ἔδοξε	α. δώρο β. δογματικός
4. κρατήσαντες	α. αυτοκράτορας

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΩΔΔ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΛ

	β. κράμα
5. <i>έκκλησίαν</i>	α. απόκλιση β. επίκληση

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.2.§2-3

ΚΕΙΜΕΝΟ

Λύσανδρος δὲ τοὺς τε φρουροὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ εἴ τινα που ἄλλον ἴδοι Ἀθηναῖον, ἀπέπεμπεν εἰς τὰς Ἀθήνας, διδοὺς ἐκεῖσε μόνον πλέουσιν ἀσφάλειαν, ἄλλοθι δ' οὐ, εἰδὼς ὅτι ὅσω ἂν πλείους συλλεγῶσιν εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ, θᾶπτον τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσεσθαι. Καταλιπὼν δὲ Βυζαντίου καὶ Καλχηδόνοσ Σθενέλαον ἄρμοστήν Λάκωνα, αὐτὸς ἀποπλεύσας εἰς Λάμψακον τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζεν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῷ ἐτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτούς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκίᾳ, καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων.

1. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου νὰ γράψετε μία περίοδο λόγου στὴ Νέα Ἑλληνικὴ, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη νὰ χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔχει στὸ ἀρχαῖο κείμενο: **ἄλλοθι, ἐπιτηδείων, συμφορά, παραγγέλλων, κρατήσαντες**. Μπορεῖτε νὰ τὴ χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή** τῆς (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).
2. Νὰ γράψετε ἓνα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικὸ ἢ ἐπίθετο** τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **ἀπέπεμπεν, ἄστυ, ἐπεσκεύαζεν, νυκτός, ἀποίκους**.
3. Νὰ ἀντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α με τὴν **ετυμολογικά συγγενή** τῆς ἀρχαιοελληνικῆς λέξης τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις στὴ στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ἔλλειμμα	α. ἴδοι
2. κατάληψη	β. ἔσεσθαι
3. διασκευή	γ. Καταλιπὼν
4. παρουσία	δ. ἐπεσκεύαζεν
5. επικράτηση	ε. κρατήσαντες
6. ὄραση	
7. κρατήρας	

4. Νὰ ἐπιλέξετε γιὰ καθεμία ἀρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α τὴν **ετυμολογικά συγγενή** τῆς νεοελληνικῆς λέξης τῆς στήλης Β.

A	B
1. ἄστυ	α. προάστιο β. άστεγος
2. Καταλιπών	α. κατάληψη β. διάλειμμα
3. πείσεσθαι	α. πάθημα β. πείσμα
4. κρατήσαντες	α. κρίση β. κράτος
5. πολλούς	α. πλήθος β. πλήξη

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **πλέουσιν:** Οι θυελλώδεις άνεμοι δεν επέτρεψαν τον.....των πλοίων από το λιμάνι του Πειραιά.
- **είδώς:** Η..... για τον ξαφνικό θάνατο του ηθοποιού προκάλεσε θλίψη σε όλους.
- **συλλεγῶσιν:** Δεν μπορούσε να αποφασίσει ποιο ρούχο να.....από τη βιτρίνα!
- **πλείους:** Η δημοκρατία στηρίζεται στην αρχή της
- **παραγγέλλων:** Σε συμβουλεύω να..... αμέσως την κλοπή του αυτοκινήτου στην αστυνομία.

Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2.2.§16-19

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τοιούτων δὲ ὄντων Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι εἰ βούλονται αὐτὸν πέμψαι παρὰ Λύσανδρον, εἰδὼς ἥξει Λακεδαιμονίους πότερον ἐξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν βουλόμενοι ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν ἢ πίστεως ἔνεκα. Πεμφθεὶς δὲ διέτριβε παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλείω, ἐπιτηρῶν ὁπότε Ἀθηναῖοι ἔμελλον διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι τὸν σῆτον ἅπαντα ὅτι τις λέγοι ὁμολογήσειν. Ἐπεὶ δὲ ἦκε τετάρτῳ μηνί, ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι αὐτὸν Λύσανδρος τέως μὲν κατέχει, εἴτα κελεύει εἰς Λακεδαίμονα ἰέναι· οὐ γὰρ εἶναι κύριος ὧν ἐρωτῶτο ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὺς ἐφόρους. Μετὰ ταῦτα ἡρέθη πρεσβευτὴς εἰς Λακεδαίμονα αὐτοκράτωρ δέκατος αὐτός. Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ἔπεμψεν ἀγγελοῦντα μετ' ἄλλων Λακεδαιμονίων Ἀριστοτέλην, φυγάδα Ἀθηναῖον ὄντα, ὅτι ἀποκρίναιτο Θηραμένει ἐκείνους κυρίου εἶναι εἰρήνης καὶ πολέμου. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτῶμενοι δὲ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἦκοιεν εἶπον ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. Ἐπεὶ δ' ἦκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ᾗ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν.

1. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. βουλόμενοι	α. βουλιμία β. βούληση
2. πέμψαι	α. πομπός β. πέψη
3. πλείω	α. πλεύση β. πλεονέκτης
4. καλεῖν	α. κλήση β. καλλιέργεια
5. σπένδεσθαι	α. σπουδές β. σπονδή

2. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πειθήνιος, έλλειψη, διαίρεση, φυγόδικος, ομόσπονδος.**
3. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. έκκλησία	α. συνέλευση β. ναός
2. έπιτηρῶν	α. επιβλέπω β. καιροφυλακτώ
3. όμολογήσειν	α. αποκαλύπτω β. συμφωνώ
4. κύριος	α. αρμόδιος β. ιδιοκτήτης
5. φυγάδα	α. αυτός που διαφεύγει κρυφά σε ξένη χώρα β. εξόριστος

4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **έκκλησία, πίστεως, έφόρους, αύτοκράτορες, έξαιρεῖν.** Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).**
5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **σχολείο, έλλειψη, διατήρηση, κυριότητα, δημοκρατία.**
6. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. έγκλημα	α. άντέχουσι
2. πλοιοκτήτης	β. πλείω
3. ανθεκτικός	γ. κυρίους
4. πλεονέκτημα	δ. καλεῖν
5. επιείκεια	ε. ἤκον

6. άκυρος	
7. καθήκον	

7. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **άποκρίναιτο**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- Για το κοινωνικό του έργο τιμήθηκε με πολλές
 - Μετά τη νίκη της στον ημιτελικό, η σχολική ομάδα πήρε την για τον τελικό.
 - Σε με τα προηγούμενα χρόνια, τα θέματα των Εξετάσεων ήταν πολύ πιο εύκολα.
 - Κανένα φάρμακο δε χορηγείται χωρίς την του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων.
 - Του αρέσει να κρίνει και να τους πάντες.
8. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο ή δεύτερο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πίστεως, σῆτον, έρωτῶτο, άγγελοῦντα, καλεῖν**.
9. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- **είδῶς**: Δεν του επιτρέπει η του να πει ψέματα.
 - **άντέχουσι**: Το πλαστικό είναι πολύ υλικό στη φθορά.
 - **άπήγγειλεν**: Εξαιτίας της κρισιμότητας της κατάστασης ο πρωθυπουργός απηύθυνε στον λαό.
 - **ήρέθη**: Δεν είναι υποχρεωτικό να πάρεις μέρος στις πολιτιστικές δραστηριότητες του σχολείου· η συμμετοχή είναι
 - **άποκρίναιτο**: Σήμερα στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών διδαχθήκαμε τον βαθμό των επιθέτων.
10. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πίστεως, άπήγγειλεν, ὄντα, πολλοί, έξαιρεῖν**.

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.2.§18-21

ΚΕΙΜΕΝΟ

Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ἔπεμψεν ἀγγελοῦντα μετ' ἄλλων Λακεδαιμονίων Ἀριστοτέλην, φυγάδα Ἀθηναῖον ὄντα, ὅτι ἀποκρίναιτο Θηραμένει ἐκείνους κυρίου εἶναι εἰρήνης καὶ πολέμου. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτῶμενοι δὲ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἦκοιεν εἶπον ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. Ἐπεὶ δ' ἦκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ᾗ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένης τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἡγῶνται. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανεφέρον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας.

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **καταφύγιο, διαίρεση, επεξεργασία, μεταδοτικός, καθηγητής**.
2. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. φυγάδα	α. εξόριστος β. λιποτάκτης
2. κυρίους	α. έγκυρος β. αρμόδιος
3. αὐτοκράτορες	α. βασιλιάς β. απεσταλμένος με απόλυτη εξουσία
4. ἡγῶνται	α. οδηγώ β. προηγούμαι
5. ἐπανεφέρον	α. αναφέρω β. μεταφέρω είδηση

3. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. <i>εἶναι</i>	α. έννοια β. ουσία
2. <i>εἶπον</i>	α. διάλογος β. επόμενος
3. <i>καλεῖν</i>	α. κλίση β. κλήση
4. <i>ἐποίησαν</i>	α. εκποίηση β. ποικιλία
5. <i>ἡγῶνται</i>	α. ηχείο β. αφήγηση

4. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **υποκριτής, παράκληση, απεργία, νομισματικός, διήγημα**.
5. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἐποίησαν, λόγω, πόλιν, ναῦς, ἡγῶνται**.
6. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. έγκλημα	α. άντέχουσι
2. πλοιοκτήτης	β. πλείω
3. ανθεκτικός	γ. κυρίους
4. πλεονέκτημα	δ. καλεῖν
5. επιείκεια	ε. ἦκον
6. άκυρος	
7. καθήκον	

7. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **εἰρήνης, ἐποίησαν, εἰργασμένην, κινδύνοις, μακρά**.
8. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **αὐτοκράτορες, ἐκκλησίαν, ἐξαιρεῖν, άγαθόν**,

είργασμένην. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).**

9. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. έφόροις	α. αόρατος β. ευφορία
2. έρωτώμενοι	α. υποερώτημα β. έρωτας
3. μέγα	α. μέθοδος β. μέγεθος
4. ἔπεσθαι	α. έπος β. επομένως
5. έπανέφερον	α. φανάρι β. φόρος

10. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα σύνθετα** του ρήματος **έπανέφερον**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Δεν μπορώ να αυτά τα δέματα, γιατί είναι τεράστια.
- Αναγκάστηκα να χρησιμοποιήσω το αυτοκίνητό μου, για να πάω στη δουλειά μου, γιατί απεργούν οι οδηγοί των
- Η σελήνη είναι ο της γης.
- Ο θόρυβος από τον δρόμο έχει γίνει πια Δεν μπορώ να ακούσω τίποτα!
- Ενδιαφέρεται μόνο για το προσωπικό του

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.2.§19-21

ΚΕΙΜΕΝΟ

Θηραμένης δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτώμενοι δὲ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἤκοιεν εἶπον ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. Ἐπεὶ δ' ἦκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ᾗ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἡγῶνται. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανάφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας.

1. Να γράψετε ἓνα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ἢ επίθετο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **λόγῳ, ἄλλοι, μακρὰ, φυγάδας, γῆν**.
2. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτὴν που ἔχει στο ἀρχαίό κείμενο: **ἔφοροι, ἐκκλησίαν, ἐξαιρεῖν, εἰργασμένην, φυγάδας**. Μπορεῖτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή** της (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμό, γένος, ἐγκλίση, χρόνο).
3. Να γράψετε ἓνα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **λόγῳ, καλεῖν, πόλιν, φίλον, ἡγῶνται**.
4. Να ἐπιλέξετε ἀπὸ τη στήλη Β για καθεμία ἀρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α τὴν **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο τοῦ Ξενοφώντα:

A	B
1. πρέσβεις	α. πρεσβευτής β. γέρος
2. αὐτοκράτορες	α. αὐτός που ἔχει ἀπόλυτη ἐξουσιοδότηση β. ο ἀπόλυτος μονάρχης
3. καλεῖν	α. ονομάζω β. προσκαλῶ
4. φυγάδας	α. δραπετής β. ἐξόριστος

5. <i>ήγῶνται</i>	α. οδηγώ β. νομίζω
-------------------	-----------------------

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **ἐποίησαν**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- Ο Οδυσσέας Ελύτης , από τους σημαντικότερους Έλληνες, έχει τιμηθεί με το βραβείο Νόμπελ.
 - Μην τα λόγια μου, δεν είπα ποτέ κάτι τέτοιο!
 - Να τον ελεύθερο χρόνο σου με δημιουργικές μορφές ψυχαγωγίας .
 - Το στη γειτονιά μου φημίζεται όχι μόνο για το υπέροχο ψωμί του, αλλά και τα καταπληκτικά γλυκά που έχει.
 - Σε είχα να μην ανακατευτείς σε αυτή την υπόθεση, αλλά εσύ δε με άκουσες.

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.2.§20-23

ΚΕΙΜΕΝΟ

Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἠγῶνται. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰσιόντας δ' αὐτοὺς ὄχλος περιχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν· οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ. Τῇ δὲ ὑστεραία ἀπήγγελλον οἱ πρέσβεις ἐφ' οἷς οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιοῦντο τὴν εἰρήνην· προηγόρει δὲ αὐτῶν Θηραμένης, λέγων ὡς χρή πείθεσθαι Λακεδαιμονίοις καὶ τὰ τεῖχη περιαιρεῖν. Ἀντιπόντων δὲ τινων αὐτῷ, πολὺ δὲ πλειόνων συνεπαινεσάντων, ἔδοξε δέχεσθαι τὴν εἰρήνην. Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρός τε κατέπλει εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ οἱ φυγάδες κατῆσαν καὶ τὰ τεῖχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων πολλῇ προθυμίᾳ, νομίζοντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῇ Ἑλλάδι ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας.

1. Να γράψετε **μία σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **κινδύνοις, θάλατταν, φίλον, δέχεσθαι, ἡμέραν**.
2. Να γράψετε **μία σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ναῦς, γῆν, πολὺς, ἡμέραν, ἄρχειν**.
3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ἔφασαν	α. διήγημα
2. ἔπεσθαι	β. κατάφαση
3. ἠγῶνται	γ. έπος
4. ἔδοξε	δ. έναρξη
5. ἄρχειν	ε. δοχείο
	ζ. επόμενος
	η. δόγμα

4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- **είργασμένην**: Για κάποιους εργαζόμενους το Σάββατο δεν είναι αργία, αλλά ημέρα.
 - **μέλλειν**: Στα σχέδια της εταιρείας περιλαμβάνεται η ίδρυση υποκαταστημάτων στο εξωτερικό.
 - **συνεπαινεσάντων**: Του αξίζει κάθε για την καλή του πράξη.
 - **δέχεσθαι**: Ο ίδιος ο Υφυπουργός Αθλητισμού πήγε στο αεροδρόμιο για την των ολυμπιονικών.
 - **ἄρχειν**: Η του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου μετατέθηκε για τα τέλη Οκτωβρίου.
5. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **εἰρήνην, ναῦς, φίλον, ἡμέραν, ἄρχειν**.
6. Να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **κινδύνοις, εἰρήνην, φυγάδας, φοβούμενοι, ἡμέραν**.
7. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ετυμολογικά συγγενές ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **καθελόντας, ἡγῶνται, ἐπανεφέρον, ἀπήγγελλον, λέγων**.

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.2.§20-22

ΚΕΙΜΕΝΟ

Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἠγῶνται. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰσιόντας δ' αὐτοὺς ὄχλος περιχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν· οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ. Τῇ δὲ ὑστεραία ἀπήγγελλον οἱ πρέσβεις ἐφ' οἷς οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιοῦντο τὴν εἰρήνην· προηγόρει δὲ αὐτῶν Θηραμένης, λέγων ὡς χρή πείθεσθαι Λακεδαιμονίοις καὶ τὰ τεῖχη περιαιρεῖν. Ἀντειπόντων δὲ τινων αὐτῷ, πολὺ δὲ πλειόνων συνεπαινεσάντων, ἔδοξε δέχεσθαι τὴν εἰρήνην.

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **γενομένοις**: Η του είχε καταγωγή από την Ανατολική Θράκη.
- **νομίζοντας**: Ο πατέρας του έχει μια συλλογή με σπάνια ασημένια
- **ὄχλος**: Είναι τόσο που εκνευρίζομαι κάθε φορά που τον βλέπω.
- **μέλλειν**: Η τύχη της ομάδας μας εξαρτάται από τον καινούργιο προπονητή της.
- **λέγων**: Η καθηγήτρια ζήτησε από τον απουσιολόγο τον των μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή του σχολείου.

2. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. γενομένοις	α. γνήσιος β. γνωστός
2. ναῦς	α. νάρκη β. ναυαγός
3. παραδόντας	α. πονόδοντος β. αιμοδοσία

4. ἐπανεφέρων	α. διαφορά β. επανάληψη
5. ἀντειπόντων	α. λόγος β. αντίφαση

3. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πόλιν, μέγα, φίλον, γῆν, θάλατταν**.
4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. εἰργασμένην 2. γενομένοις 3. προηγόρει 4. περιαιρεῖν 5. δέχεσθαι	α. αγόρευση β. απόγονος γ. ηγεμόνας δ. απεργία ε. αποδέκτης ζ. γηρατειά η. αφαίρεση

5. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. καθελόντας	α. γκρεμίζω β. επιλέγω
2. φυγάδας	α. εξόριστος β. δραπετής
3. ἔπεσθαι	α. οδηγώ β. ακολουθώ
4. λιμῶ	α. αρρώστια β. πείνα
5. Ἀντειπόντων	α. αντιμιλώ β. αντιπροτείνω

6. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **μέγα, είργασμένην, φίλον, ὄχλος, ἐνεχώρει.**
7. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- **είργασμένην:** Υπάρχουν πολλά προγράμματα μιας εικόνας στον υπολογιστή.
 - **ἔπεσθαι:** Να περάσει ο στη σειρά, παρακαλώ!
 - **ἄπρακτοι:** Τα δύο κράτη βρίσκονται σε για την επίλυση της κρίσης.
 - **ἀπολλυμένων:** Η μάχη έληξε με μεγάλες και για τις δύο πλευρές.
 - **ὕστεραίᾳ :** να έρθω, γιατί η κίνηση στον δρόμο ήταν μεγάλη.

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.3. §50-51

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ὡς δ' εἰπὼν [ὁ Θηραμένης] ταῦτα ἐπαύσατο, καὶ ἡ βουλὴ δῆλῃ ἐγένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα, γνοὺς ὁ Κριτίας ὅτι εἰ ἐπιτρέψοι τῇ βουλῇ διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτοῦ, ἀναφεύξειτο, καὶ τοῦτο οὐ βιωτὸν ἡγησάμενος, προσελθὼν καὶ διαλεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε, καὶ ἐπιστῆναι ἐκέλευσε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας φανερώς τῇ βουλῇ ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις. Πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν· «Ἐγὼ, ὦ βουλὴ, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὃς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὗ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

1. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. γνοὺς	α. αγνός
2. βιωτόν	β. παράδοξος
3. φανερώς	γ. αμφίβιο
4. συνδοκοῦν	δ. ἀγνοια
5. ἔφη	ε. δράση
	ζ. διάφανος
	η. διαφήμιση

2. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **ἀναφεύξειτο**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Μετά την ήττα του το στράτευμα τράπηκε σε άτακτη
- Προς κάθε παρεξήγησης, όλα έγιναν με καλή πρόθεση.
- Η στο αλκοόλ δεν αποτελεί λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζει.
- Δεν πλήρωνε τους φόρους του, γι' αυτό θα κατηγορηθεί για
- Η περιοχή αποτελεί άγριων ζώων και απαγορεύεται το κυνήγι.

3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **γνούς:** Οι ερωτηματικές προτάσεις δηλώνουν ολική ή μερική
- **ήγησάμενος:** Τα χριστουγεννιάτικα του Παπαδιαμάντη είναι εκπληκτικά.
- **όρῶν:** Δεν έβλεπαν καλά , είχαν περιορισμένηεξαιτίας της ομίχλης.
- **ὄντων:** Έχασε πολλά χρήματα, σχεδόν όλη την του στο καζίνο.
- **φανερῶς:** Τα υποβρύχια κινούνται κάτω από την της θάλασσας.

4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ψηφιδωτό	α. έπιτρέψοι
2. επιτηρητής	β. διαψηφίζεσθαι
3. παράνομος	γ. βιωτόν
4. προτροπή	δ. νομίζω
5. βωμός	ε. άποθνήσκειν
6. βιωματικός	
7. αθάνατος	

5. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **έπαύσατο, διαψηφίζεσθαι, έξαπατωμένους, συνδοκοῦν, θανατοῦν.**

6. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **άναφεύξοιτο, φανερῶς, άνδρα, νόμοις, ψήφου.**

7. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **άγνωστος, τρόπαιο, δέηση, πασάλειμμα, δόξα.**

8. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δυο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. πρόχειρος	α. διαψηφίζεσθαι

2. καταλύματα	β. άναφεύξοιτο
3. παράλειψη	γ. έξαλείφω
4. λύματα	δ. έγχειρίδια
5. ψηφίο	ε. λυμαινόμενον
6. αλοιφή	
7. φυγή	

9. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **έπιτρέψοι**: Η αίτησή του απορρίφθηκε από την ως εκπρόθεσμη.
- **βιωτόν**: Η έντονη καταπίεση που δεχόταν του έκανε τη ζωή
- **διαλεχθείς**: Η Ποντιακή ομιλείται ακόμη και σήμερα.
- **φασιν**: Ο κατηγορούμενος έπεσε σε πολλές κατά τη διάρκεια της ανάκρισης.
- **συνδοκοῦν**: Πολλοί μύθοι και πολλές λαϊκές επιβιώνουν από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

10. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **έπαύσατο, βουλή, δήλη, βιωτόν, ψήφου**.

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.3.§51-52

ΚΕΙΜΕΝΟ

Πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν [ὁ Κριτίας]· «Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὅς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὗ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίου εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν». Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· «Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτίᾳ εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι».

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **κοινοβούλιο, αρχηγικός, θνητός, ξακουστός, εστιατόριο**.
2. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ρήτορας, ουσία, ιδέα, θνητός, δόκιμος**.
3. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. φίλους	α. φιλότιμος β. φύλο
2. βιωτόν	α. περιβόητος β. επιβίωση
3. ἐπιτρέψειν	α. τροφή β. τρόπος
4. ἐστίαν	α. ηφαίστειο β. συνεστίαση
5. ἐξαλείφειν	α. επάλειψη β. παράλειψη

4. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. βουλή	α. βούληση β. βούλα
2. φασιν	α. προφήτης β. αποφυγή
3. εξαλείφω	α. αλοιφή β. έλλειψη
4. συνδοκοῦν	α. σύνδεση β. ένδοξος
5. κρίσιν	α. κρατήρας β. έγκριτος

5. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **όρῶν, ποιήσω, θανατοῦν, ἀκούσας, ἔγραψαν**.

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.3.§52-55.3

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· «Εγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἵκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτίᾳ εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὅνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι. Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὅδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδεῖξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου». Ἐκ δὲ τούτου ἐκέλευσε μὲν ὁ τῶν τριάκοντα κῆρυξ τοὺς ἔνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην· ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἡγουμένου αὐτῶν Σατύρου τοῦ θρασυτάτου τε καὶ ἀναιδεστάτου, εἶπε μὲν ὁ Κριτίας· «Παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ κατακεκριμένον κατὰ τὸν νόμον. Ὑμεῖς δὲ λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες οἱ ἔνδεκα οὗ δεῖ τὰ ἐκ τούτων πράττετε».

1. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο ή δεύτερο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἄνδρες, ἔγραψαν, θεοὺς, γινώσκοντες, πράττετε**.
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. εἶπεν	α. αναιδής
2. ἐξαλείφειν	β. προκατειλημμένος
3. ἀδικώτατοι	γ. ἀπόρρητος
4. κατακεκριμένον	δ. αλοιφή
5. λαβόντες	ε. διαιρετέος
	ζ. ἐπὶ κριση
	η. δίκαιος

3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **ἐστίαν**: Όταν δεν μαγειρεύει στο σπίτι της, τρώει σε

- **έξαλείφειν**: Ο γιατρός του έδωσε μια για τη φαγούρα.
 - **κρίσιν**: Μην είσαι ! Γίνονται τέτοιες ερωτήσεις;
 - **άρκέσει**: Κατά τη του ταξιδιού είχα πολύ άγχος.
 - **δεῖ**: Αρκετοί ανησυχούν για τη γλωσσική της εποχής μας.
4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου της αρχαίας ελληνικής **γινώσκοντες**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- Σου ζητώ για όσα είπα εναντίον σου, το έχω μετανιώσει.
 - Η έγκαιρη της ασθένειάς του συνέβαλε στην άμεση θεραπεία του.
 - Είμαι σε, δεν ξέρω πραγματικά τι να κάνω.
 - Με ευεργέτησε ποικιλοτρόπως και του χρωστώ βαθύτατη
 - Αφού πρώτα κάνετε προσεκτική του κειμένου, στη συνέχεια να απαντήσετε τις ερωτήσεις.
5. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. ἐστίαν	α. έστω β. εστιατόριο
2. ἱκετεύω	α. ίκαρος β. άφιξη
3. έξαλείφειν	α. εξάλειψη β. εξαίρεση
4. βούλομαι	α. βουλιμία β. άβουλος
5. έκέλευσε	α. κελευστής β. κλητήρας

6. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. έννομώτατα	α. νοητός β. νομαδικός

2. κρίσιν	α. κριτήριο β. κρίκος
3. ἐπιδειῖξαι	α. υπόδειγμα β. υπόδημα
4. γινώσκοντες	α. μεταγενέστερος β. ανάγνωση
5. πράττετε	α. πρατήριο β. πρακτικός

7. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **επάρκεια, βάση, σεμνός, θαυμαστικό, συνώνυμο.**
8. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **ἐστίαν, κρίσιν, ἐπιδειῖξαι, καλοί, θαυμάζω.** Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).**
9. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. ἐστίαν	α. βωμός β. κατοικία
2. κρίσιν	α. διαμάχη β. απόφαση
3. ἀρκέσει	α. επαρκώ β. αρέσω
4. θαυμάζω	α. κοιτάζω κάτι με σεβασμό β. απορώ
5. ἡγουμένου	α. νομίζω β. είμαι ο αρχηγός κάποιου

10. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. Ακούσας	α. σύγγραμμα
2. έννομώτατα	β. πραγματικός
3. ἔγραψαν	γ. διανομή
4. ὄνομα	δ. μόνος
5. πράττετε	ε. υπάκουος
	ζ. πανάκεια
	η. συνώνυμο

11. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. άμαξα	α. εἶπεν
2. παραλαβή	β. κατακεκριμένον
3. έλλειψη	γ. εὐεξαλειπτότερον
4. παραβολή	δ. λαβόντες
5. κριτήριο	ε. άπαγαγόντες
6. επικός	
7. απαλοιφή	

12. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **ἐπιδειῖξαι, βοηθήσετε, γινώσκοντες, ήγουμένου, κατακεκριμένον.**

13. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου της αρχαίας ελληνικής **ήγουμένου**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Οι του σχολείου τον επαινούν για το ήθος και την επίδοσή του.
- Ο Μέγας Αλέξανδρος θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους στην παγκόσμια ιστορία.
- Η θεία μου τις πιο ωραίες ιστορίες που έχω ακούσει ποτέ.
- ήθελες να βγεις έξω, τώρα δεν θέλεις! Αποφάσισε επιτέλους!
- Να μας τι εννοείς! Δεν το κατάλαβα!

- 14.** Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ἔγραψαν	α. διακριτικός
2. κρίσιν	β. προκήρυξη
3. γινώσκοντες	γ. σύγγραμμα
4. κῆρυξ	δ. κρίνος
5. ἀπαγαγόντες	ε. απογοήτευση
	ζ. στρατηγός
	η. διάγνωση

- 15.** Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. βούλομαι	α. θέλω β. αποφασίζω
2. θαυμάζω	α. εκστασιάζομαι β. απορώ
3. ὑμῖν αὐτοῖς	α. ο εαυτός σας β. εσείς και οι άλλοι
4. ὑπηρέταις	α. δούλοι β. βοηθοί
5. ἡγουμένου	α. άρχοντας β. επικεφαλής

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.3.§55.3-56

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν [ὁ Κριτίας], εἶλκε μὲν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὁ Σάτυρος, εἶλκον δὲ οἱ ὑπηρέται. Ὁ δὲ Θηραμένης ὥσπερ εἰκὸς καὶ θεοῦς ἐπεκαλεῖτο καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν τὰ γινόμενα. Ἡ δὲ βουλή ἡσυχίαν εἶχεν, ὁρῶσα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις ὁμοίους Σατύρῳ καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου πλήρες τῶν φρουρῶν, καὶ οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι ἐγχειρίδια ἔχοντες παρῆσαν. Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μάλα μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα οἷα ἔπασχε. Λέγεται δ' ἔν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ. Ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμώξειτο, εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο· «Ἄν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρ', ἔφη, οἰμώξομαι;» καὶ ἐπεὶ γε ἀποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος τὸ κύνειον ἔπιε, τὸ λειπόμενον ἔφασαν ἀποκοτταβίσαντα εἰπεῖν αὐτόν· «Κριτία τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ». Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι ταῦτα ἀποφθέγματα οὐκ ἀξιόλογα, ἐκεῖνο δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν, τὸ τοῦ θανάτου παρεστηκότος μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολυπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.

1. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ἐπεκαλεῖτο	α. ερωτηματικό
2. πλήρες	β. απόρρητο
3. ῥῆμα	γ. φρενοκομείο
4. ἐπήρετο	δ. κλίμα
5. φρόνιμον	ε. εκπληρώνω
	ζ. εκκλησία
	η. πλοίο

2. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **ἐγχειρίδια, ἀγορᾶς, ῥῆμα, καλῷ, φρόνιμον**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλιση, χρόνο)**.

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ελκυστικός, παράκληση, διαδήλωση, ποτό, διάκριση**.
4. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. <i>ἀγοράς</i>	α. απόκτηση διάφορων ειδών με χρηματική καταβολή β. το κέντρο των αγοραπωλησιών
2. <i>ῥῆμα</i>	α. λόγος β. κλιτό μέρος του λόγου
3. <i>καλῶ</i>	α. καλόψυχος β. ωραίος
4. <i>κρίνω</i>	α. θεωρώ β. ασκώ κριτική
5. <i>ἐγχειρίδια</i>	α. μικρά μαχαίρια β. βιβλία διδακτικού περιεχομένου

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- **εἶλκον**: Η παλίρροια προκαλείται από της σελήνης στα θαλάσσια ύδατα.
 - **εἶκός**: Δεν γίνεται να βασιζόμαστε σε Πρέπει να είμαστε σίγουροι.
 - **καθορᾶν**: Μια από τις πέντε ανθρώπινες αισθήσεις είναι η
 - **πλήρῃς**: Θα σε στο τέλος του μήνα.
 - **ἔπασχε**: Η άσκηση ζητά μετατροπή από την ενεργητική στην σύνταξη.
6. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **υπηρεσία, γνωστικός, ποτό, φθόγγος, συμπαίκτης**.
7. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. ύπηρεται	α. ερέτης β. ευρέτης γ. ταξιθέτης
2. δρυφάκτοις	α. φακός β. φράγμα γ. φρακάρω
3. έπήρετο	α. έρωτας β. ηρεμία γ. ερώτηση
4. άποφθέγματα	α. φθόγγος β. φθορά γ. φθόνος
5. άπολιπεϊν	α. λυπηρός β. λιπαρός γ. λειψός

8. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **απεικόνιση, κάτοψη, αναπλήρωση, φθόγγος, κρίμα.**
9. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- **έπεκαλεϊτο:** Οι γονείς πρωτοτύπησαν, έστειλαν το της βάφτισης με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
 - **δηλοϋντα:** Το δεκαπενταμελές του σχολείου διοργάνωσε αποχαιρετιστήρια για την αποφοίτηση των μαθητών/-τριών της Τρίτης Λυκείου.
 - **έπασχε:** Μακάρι το τελευταίο του να του γίνει μάθημα!
 - **λειπόμενον:** Μία σημαντική μηχανική βλάβη στο αυτοκίνητο τον οδήγησε στην της προσπάθειάς του.
 - **παιγνιώδες:** Είναι απαράδεκτο να κάποιον για το σωματικό του ελάττωμα.

10. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>εἶλκε</i>	α. ερωτηματικό
2. <i>πλήρες</i>	β. απόρρητο
3. <i>ῥῆμα</i>	γ. ελκυστικός
4. <i>ἀγνοῶ</i>	δ. παίκτης
5. <i>παιγνιῶδες</i>	ε. εκπληρώνω
	ζ. γνώρισμα
	η. έπαινος

11. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>καθορᾶν</i>	α. ερώτημα
2. <i>πλήρες</i>	β. απόρρητο
3. <i>ἐπήρετο</i>	γ. ποίηση
4. <i>ῥῆμα</i>	δ. έλλειψη
5. <i>ἀπολιπεῖν</i>	ε. εκπληρώνω
	ζ. έρωτας
	η. ορατός

12. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **προσκλητήριο, εξοχή, παραγωγός, πόσιμο, εμπαιγμός**.

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.4.§18-19

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ταῦτα δ' εἰπὼν [ὁ Θρασύβουλος] καὶ μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἡσυχίαν εἶχε· καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς μὴ πρότερον ἐπιτίθεσθαι, πρὶν [ἄν] τῶν σφετέρων ἢ πέσοι τις ἢ τρωθείη· «ἐπειδὴν μέντοι τοῦτο γένηται, ἡγησόμεθα μέν», ἔφη, «ἡμεῖς, νίκη δ' ὑμῖν ἔσται ἐπομένοις, ἐμοὶ μέντοι θάνατος, ὥς γέ μοι δοκεῖ». Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὁμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο.

1. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. τρωθείη	α. επιτροπή β. τραύμα
2. ἡγησόμεθα	α. ηγέτης β. αγιάζω
3. ἐψεύσατο	α. αδιάψευστος β. άψογος
4. ἐμπεσὼν	α. πτωτικός β. πέταλο
5. κατεδίωξαν	α. διώροφος β. διωκτικός

2. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. παρήγγελλεν	α. ζητούσε να του φέρουν β. συμβούλευε
2. σφετέρων	α. δικών τους β. σατραπών

3. έπομένοις	α. που λέγονται β. που ακολουθούν
4. άγόμενος	α. οδηγούμενος β. εμπνευσμένος
5. διαβάσει	α. στο πέρασμα β. στο διάβασμα

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αναγγελία, τραυματίας, ψευδής, πτώση, θνησιμότητα.**
4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- **παρήγγελλεν:** Έβαλε στην εφημερίδα, για να πουλήσει το σπίτι του.
 - **ήγησόμεθα:** Το διαγώνισμα που μας έβαλε ο ήταν εύκολο.
 - **έψεύσατο:** Η κυβέρνηση προχώρησε σε κατηγορηματική των ισχυρισμών της εφημερίδας.
 - **διαβάσει:** Χάρη στο διαδίκτυο μπορούμε να έχουμε στις βιβλιοθήκες των πανεπιστημίων.
 - **διελέγοντο:** Ο εργοδότης κάλεσε τους εργαζόμενους σε, για να συζητήσουν τα αιτήματά τους.
5. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο ή δεύτερο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **είχε, θάνατος, όπλα, μοίρας, πρώτος.**
6. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. μεταστραφείς	α. μεταβάλλω, τροποποιώ β. γυρίζω προς
2. έναντίους	α. αντίθετοι β. αντίπαλοι
3. δοκεῖ	α. φαντάζομαι, υποθέτω β. αποφασίζω

4. <i>έκπηδήσας</i>	α. ξεπερνά εμπόδιο β. ορμώ
5. <i>πολεμίοις</i>	α. εχθρός β. πόλεμος

7. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. <i>πρότερον</i>	α. νωρίτερα β. αποφασιστικά
2. <i>μέντοι</i>	α. επίμονα, σταθερά β. βεβαίως, λοιπόν
3. <i>ὥσπερ</i>	α. ακριβώς αντίθετα, διαφορετικά β. ακριβώς όπως, σαν να
4. <i>ένταῦθα</i>	α. εδώ β. εντός
5. <i>ἀλλήλοις</i>	α. ο άλλος, ο διαφορετικός β. ο ένας τον άλλον, μεταξύ τους

8. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **μεταστραφείς:** Η του παιδιού με συνομηλικούς συμβάλλει στην κοινωνικοποίησή του.
- **σφετέρων:** Αυτός που οικειοποιείται το δικαίωμα άλλου στην εξουσία ονομάζεται
- **έπομένοις:** Συνεχίζεται η απεργία στα πλοία,..... το ταξίδι αναβάλλεται.
- **μοίρας:** Στον διαγωνισμό έλαβαν 100 υποψήφιοι.
- **άποθνήσκει:** Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πίστευαν στηζωή.

9. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
---	---

1. μεταστραφείς	α. μετατροπή β. καταστροφή
2. πέσοι	α. πέταγμα β. επίπτωση
3. γένηται	α. συγγενής β. συγγνώμη
4. άνέλαβον	α. ανάληψη β. αναβολή
5. άγόμενος	α. άμαξα β. αγάπη

10. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. μεταστραφείς	α. επιστροφή β. διατροφή
2. πέσοι	α. σύμπτωση β. πταίσμα
3. άνέλαβον	α. παράλειψη β. κατάληψη
4. τέθαιπται	α. πεθαμένος β. άταφος
5. άπεδίδοσαν	α. προδοσία β. αποδοχή

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.4.§19-20

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ οὐκ ἐψεύσατο [ὁ μάντις], ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο. Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὐφωνος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· «Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἐορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κεκινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας».

1. Να επιλέξετε ἀπὸ τὴ στήλη Β γιὰ καθεμία ἀρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α τὴν **ορθή σημασία** τῆς σύμφωνα με τὸ κείμενο τοῦ Ξενοφώντα:

A	B
1. μοῖρα	α. θάνατος β. τύχη
2. ἐμπεσὼν	α. ἐπιτίθεμαι β. πέφτω ἀπὸ ψηλὸ μέρος
3. ὀμαλοῦ	α. κανονικός β. ἐπίπεδος
4. ἔλαβον	α. ἀρπάζω β. κυριεύω
5. διελέγοντο	α. ομιλῶ κάποια γλῶσσα ἢ διάλεκτο β. συσκέπτομαι

2. Να επιλέξετε ἀπὸ τὴ στήλη Β γιὰ καθεμία ἀρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α τὴν **ορθή σημασία** τῆς σύμφωνα με τὸ κείμενο τοῦ Ξενοφώντα:

A	B
1. έσκύλευσαν	α. πήραν λάφυρα β. έδωσαν στα σκυλιά
2. ύποσπόνδους	α. με ανακωχή μέσω συνθήκης β. με ομοσπονδία
3. μυστῶν	α. μυστικών β. αυτών που έχουν εισαχθεί στα μυστήρια
4. εϋφωνος	α. μελωδικός β. βροντόφωνος
5. άμφοτέρων	α. και των δύο μαζί β. του καθενός ξεχωριστά

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **έμπεσών, τέθαιπται, ύποσπόνδους, μυστῶν, έξελαύνετε.**
4. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. άνέλαβον	α. παραλαβή β. αναβολή
2. άγόμενος	α. αγορά β. παραγωγή
3. κατεδίωξαν	α. καταδίκη β. επιδίωξη
4. έγένετο	α. γωνιακός β. άγονος
5. μετεσχέκαμεν	α. σχήμα β. σχίσμα

5. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. έψεύσατο	α. παρασπονδία

2. τέθεται	β. απτός
3. ἀρχόντων	γ. λογική
4. ὑποσπόνδους	δ. αρχείο
5. ἔλεξεν	ε. ταφή
	ζ. αλλαγή
	η. ψευδός

6. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **ένίκων**: Ο του αγώνα θα στεφθεί πρωταθλητής.
- **πολιτῶν**: Ο αρχαίος ελληνικός προκαλεί τον θαυμασμό για τα επιτεύγματά του.
- **ἐποιήσαμεν**: Πολλοί έφηβοι γράφουν για να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.
- **γῆν**: Στο μάθημα της..... μελετήσαμε τον παγκόσμιο χάρτη.
- **θάλατταν**: Οι περιοχές προσελκύουν τους τουρίστες.

7. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. ἀγόμενος	α. αγόρι β. αγωγή
2. ἔλαβον	α. λάβα β. λαβή
3. ἐγένετο	α. γένος β. γέλιο
4. ἔλεξεν	α. ρήμα β. λήξη
5. μετεσχέκαμεν	α. σκέψη β. σχέση

8. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. <i>έμπεσών</i>	α. εμπαθής β. πτώση
2. <i>διαβάσει</i>	α. προβαίνω β. διαβάλλω
3. <i>ύποσπόνδους</i>	α. σπουδαστής β. ομοσπονδία
4. <i>κῆρυξ</i>	α. κήρυγμα β. ακύρωση
5. <i>ἀποκτεῖναι</i>	α. αυτοκτονία β. κτηνωδία

9. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πρῶτος, νεκρούς, ἀλλήλοις, πολλοί, κοινῆς**.

10. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>ἀγόμενος</i>	α. αμέτοχος
2. <i>έμπεσών</i>	β. ευθανασία
3. <i>ἀποθνήσκει</i>	γ. οδηγός
4. <i>ἀποκτεῖναι</i>	δ. παράπτωμα
5. <i>μετεσχέκαμεν</i>	ε. ταφή
	ζ. αποθήκη
	η. αυτοκτονία

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.4.§20-21

ΚΕΙΜΕΝΟ

Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὖφωνος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· «Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἐορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κεκινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας. Πρὸς θεῶν πατρώων καὶ μητρώων καὶ συγγενείας καὶ κηδεστίας καὶ ἐταιρίας, πάντων γὰρ τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις, αἰδούμενοι καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους παύσασθε ἀμαρτάνοντες εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἳ ἰδίων κερδέων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὁκτῶ μηνὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες».

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
 - **ἐξελαύνετε**: Κατά τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου το κοινό ενθουσιάστηκε με τη στρατιωτική
 - **συμφοιτηταί**: Στο δημοτικό και στο γυμνάσιο η των μαθητῶν/τριῶν είναι υποχρεωτική.
 - **σωτηρίας**: Μετά τον ισχυρό σεισμό τα συνεργεία επιχειρούν να απεγκλωβίσουν ανθρώπους από τα χαλάσματα των κτηρίων.
 - **αἰδούμενοι**: Ξεστόμισε απaráδεκτες ὕβρεις ἐναντίον μου χωρὶς
 - **μηνσί**: Από την εργασία του λαμβάνει εισόδημα 750 ευρώ.
2. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πατροκτόνος, γένος, ακοινώνητος, αναιδής, πειθώ**.
3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **κῆρυξ, ἐποιήσαμεν, κοινωνοῦμεν, παύσασθε, μηνὶν**.
4. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. <i>έξελαύνετε</i>	α. θέτω σε κίνηση β. εκδιώκω
2. <i>ιερῶν</i>	α. τελετές β. ναοί
3. <i>σεμνοτάτων</i>	α. μετριοφρων β. σεβαστός
4. <i>παύσασθε</i>	α. σταματώ β. απολύω
5. <i>άμαρτάνοντες</i>	α. διαπράττω σφάλμα β. παραβαίνω τις θεϊκές εντολές

5. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. συμμετοχή	<i>α. έξελαύνετε</i>
2. ανάπαυλα	<i>β. μετεσχήκαμεν</i>
3. παρέλαση	<i>γ. κηδεστίας</i>
4. κηδεία	<i>δ. κοινωνοῦμεν</i>
5. εστία	<i>ε. παύσασθε</i>
6. επικοινωνία	
7. εξαϋλώνω	

Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2.4.§22-23

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ πολιτεύεσθαι, οὔτοι τὸν πάντων αἷσχιστόν τε καὶ χαλεπώτατον καὶ ἀνοσιώτατον καὶ ἔχθιστον καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις πόλεμον ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους παρέχουσιν. Ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπίστασθε ὅτι καὶ τῶν νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀποθανόντων οὐ μόνον ὑμεῖς ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἔστιν οὐς πολλὰ κατεδακρύσαμεν». Ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες καὶ διὰ τὸ τοιαῦτα προσακούειν τοὺς μεθ' αὐτῶν ἀπήγαγον εἰς τὸ ἄστυ. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν τριάκοντα πάνυ δὴ ταπεινοὶ καὶ ἔρημοι συνεκάθηντο ἐν τῷ συνεδρίῳ· τῶν δὲ τρισχιλίων ὅπου ἕκαστοι τεταγμένοι ἦσαν, πανταχοῦ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους. ὅσοι μὲν γὰρ ἐπεποιήκεσάν τι βιαιότερον καὶ ἐφοβοῦντο, ἐντόνως ἔλεγον ὥς οὐ χρεῖη καθυφίεσθαι τοῖς ἐν Πειραιεῖ· ὅσοι δὲ ἐπίστευον μηδὲν ἡδίκηκεναι, αὐτοὶ τε ἀνελογίζοντο καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκον ὥς οὐδὲν δέοιντο τούτων τῶν κακῶν, καὶ τοῖς τριάκοντα οὐκ ἔφασαν χρῆναι πείθεσθαι οὐδ' ἐπιτρέπειν ἀπολλύναι τὴν πόλιν. Καὶ τὸ τελευταῖον ἐψηφίσαντο ἐκείνους μὲν καταπαῦσαι, ἄλλους δὲ ἐλέεσθαι. Καὶ εἶλοντο δέκα, ἓνα ἀπὸ φυλῆς.

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **ἐδίδασκον**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
 - Ο κύριος Γιάννης Αλεξόπουλος είναι ο νέος του 3ου Δημοτικού σχολείου.
 - Αυτά τα τριάντα χρόνια που υπηρετεί στην εκπαίδευση, απέκτησε μεγάλη πείρα.
 - Ανακοινώθηκε η - εξεταστέα ύλη για όλα τα μαθήματα των Πανελληνίων Εξετάσεων.
 - Ἔμαθε μόνος του να παίζει κιθάρα και έτσι θεωρείται μουσικός.
 - Οι μύθοι του Αισώπου είναι ιστορίες με ηθικά
2. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **άσχημος, αγωγός, προσταγή, φόρος, παύλα**.
3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πολιτικός, ἑλλειψη, ἀτακτος, χρέος, πειστικός**.
4. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **θεοῖς, πόλεμον, μόνον, κακῶν, ἄλλους**.

5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πολιτική, αναίσχυντος, επιστήμη, απαγωγή, παράταξη.**
6. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **ἀνελογίζοντο**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
- Η χρήση οινόπνεύματος μπορεί να σου προκαλέσει βλάβες στον οργανισμό σου.
 - Μόλις τελειώσετε την εργασία σας, θα ήθελα να γράψετε ένα σύντομο αυτής της δράσης.
 - Η δημοκρατία αποβλέπει στην ικανοποίηση του συμφέροντος και όχι του ατομικού.
 - Ο σου είναι λάθος. Δεν μπορεί να καταλήξεις σε αυτό το συμπέρασμα.
 - Οι επόμενες θα γίνουν με απλή αναλογική.
7. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. Ἐξόν	α. υπήκοος
2. ἀνοσιώτατον	β. υποψήφιος
3. προσακούειν	γ. εξορία
4. ἄστν	δ. ακούσιος
5. ἐψηφίσαντο	ε. αφοσίωση
	ζ. εξουσία
	η. προαστιακός

8. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. χαλεπώτατον	α. φοβερότερο β. αυστηρότατο
2. ἄρχοντες	α. αυτοί που αρχίζουν κάτι β. κυβερνήτες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΘΔΔ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΛ

3. ἄστυ	α. το σύνολο των πολιτών β. το μέρος της πόλης κάτω και γύρω από την ακρόπολη
4. ἐδίδασκον	α. ερμηνεύω με επιχειρήματα β. κάνω κάποιον να μάθει κάτι
5. τῶν κακῶν	α. δυστυχίες β. κακοί λόγοι

Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2.4.§21-23.3

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Πρὸς θεῶν πατρώων καὶ μητρῶων καὶ συγγενείας καὶ κηδεστίας καὶ ἐταιρίας, πάντων γὰρ τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις, αἰδούμενοι καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους παύσασθε ἁμαρτάνοντες εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἳ ἰδίων κερδέων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτὼ μηνσὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες. Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ πολιτεύεσθαι, οὔτοι τὸν πάντων αἰσχιστόν τε καὶ χαλεπώτατον καὶ ἀνοσιώτατον καὶ ἔχθιστον καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις πόλεμον ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους παρέχουσιν. Ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπίστασθε ὅτι καὶ τῶν νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀποθανόντων οὐ μόνον ὑμεῖς ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἔστιν οὓς πολλὰ κατεδακρύσαμεν». Ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες καὶ διὰ τὸ τοιαῦτα προσακούειν τοὺς μεθ' αὐτῶν ἀπήγαγον εἰς τὸ ἄστυ. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν τριάκοντα πάνυ δὴ ταπεινοὶ καὶ ἔρημοι συνεκάθηντο ἐν τῷ συνεδρίῳ· τῶν δὲ τρισχιλίων ὅπου ἕκαστοι τεταγμένοι ἦσαν, πανταχοῦ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους.

1. Να γράψετε ἓνα σύνθετο **ομόρριζο** ουσιαστικό ἢ ἐπίθετο τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: **θεῶν, ἀλλήλοις, παύσασθε, ἔλεγεν, ἄρχοντες.**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ

1. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας δέχτηκε μεγάλη επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του από	α. τη μεροληπτική περιγραφή του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
2. Η χρονολόγηση των έργων του Ξενοφώντα στηρίζεται σε	β. ιδέες και στις αξίες του σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.
3. Τα έργα του Ξενοφώντα διακρίνονται σε	γ. τον φιλόσοφο Σωκράτη και τον πολιτικό Αγησίλαο.
4. Ο Ξενοφώντας αξιοποίησε στο έργο Έλληνικά κατά την αφήγηση των γεγονότων	δ. «εσωτερικές» μαρτυρίες και τη μελέτη του ύφους του.
5. Ο Ξενοφώντας έμεινε σταθερός στις	ε. τον ομότεχνό του Θουκυδίδη.
	ζ. την ικανότητά του να ζωντανεύει με δραματική ένταση μεμονωμένες σκηνές.
	η. ιστορικά, σωκρατικά και διδακτικά.

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας ακολούθησε τον Αγησίλαο	α. μετά το έτος 355 π.Χ.
2. Ο Ξενοφώντας πεθαίνει	β. στη μάχη της Μαντινείας (362 π.Χ.) εναντίον των Θηβαίων.
3. Το έργο του Ξενοφώντα δεν διαθέτει	γ. στην οργή των θεών.
	δ. στη μάχη της Κορώνειας (394 π.Χ.) εναντίον του ευρύτερου αντισπαρτιατικού συνασπισμού.

4. Ο Ξενοφώντας αποδίδει την ήττα των Σπαρτιατών από τους Θηβαίους	ε. τη διεισδυτικότητα του έργου του Θουκυδίδη.
5. Η συγγραφή των Έλληνικων διακρίνεται από	ζ. την περίτεχνη διατύπωση. η. το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.

3. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας κατά τη νεανική του ηλικία έλαβε	α. το σύνολο των έργων του Ξενοφώντα σε συμβουλευτικά και ιστορικά.
2. Ο Ξενοφώντας, μετά τη μάχη στα Κούναξα στο πλαίσιο της εκστρατείας εναντίον του Πέρση βασιλιά, ανέλαβε	β. ηγετικές πρωτοβουλίες για την επιστροφή των μισθοφόρων στην Ελλάδα.
3. Στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του Ξενοφώντα συνέβαλαν ουσιαστικά	γ. το σύνολο των έργων του Ξενοφώντα σε ιστορικά, σωκρατικά και διδακτικά.
4. Οι μεταγενέστεροι φιλόλογοι χώρισαν	δ. τις αυθαιρεσίες του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
5. Ο Ξενοφώντας περιγράφει με εντιμότητα	ε. η προσωπικότητα του Περικλή, Αθηναίου πολιτικού.
	ζ. καλή μόρφωση.
	η. το πρότυπο ζωής του Σωκράτη και η ηγετική φυσιογνωμία του Αγησίλαου, βασιλιά της Σπάρτης.

4. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας έζησε	α. η ειδολογική και χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα.
2. Οι Σπαρτιάτες παραχώρησαν στον εξόριστο Ξενοφώντα	β. σαφή, ακριβή και παραστατικό λόγο.
3. Με βάση τις «εσωτερικές μαρτυρίες» και τη μελέτη του ύφους είναι δυνατή	γ. αποκλειστικά την εποχή των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
4. Ο Ξενοφώντας στο έργο του Έλληνικά προσφέρει	δ. την περιπετειώδη πορεία της Αθήνας κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου ως την αποκατάσταση της αθηναϊκής δημοκρατίας το 403 π.Χ.
5. Ο Ξενοφώντας στο έργο του Έλληνικά χρησιμοποίησε κατά την αφήγηση των γεγονότων	ε. ένα μεγάλο κτήμα κοντά στην Ολυμπία, όπου συνέγραψε πολλά έργα.
	ζ. σύνθετο, πλούσιο και πυκνό λόγο.
	η. πολύ σημαντικές πληροφορίες για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

5. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η στρατιωτική δράση του Ξενοφώντα σχετίζεται με	α. τις ηγετικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε για την επιστροφή των μισθοφόρων από τη Μικρά Ασία στην Ελλάδα.
	β. την προσπάθειά του να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
2. Ο Ξενοφώντας πέθανε	α. στον Σκιλλούντα, κοντά στην Ολυμπία, όπου ζούσε μετά την εξορία του από την Αθήνα.
	β. στην Αθήνα μετά το 355 π.Χ., όπου επέστρεψε μετά την προσέγγιση Αθηναίων και Σπαρτιατών.

3. Ο Ξενοφώντας εξιστορεί τον Πελοποννησιακό πόλεμο	α. από την έναρξη του πολέμου έως το 411 π.Χ.
	β. από το 411 π.Χ. έως το τέλος του.
4. Στα Έλληνικά η γραφή του Ξενοφώντα χαρακτηρίζεται από	α. μακροπερίοδο λόγο και πολλούς προσδιορισμούς της αιτίας.
	β. απόλυτη ακρίβεια της περιγραφής των χώρων που εξελίχθηκαν τα γεγονότα.
5. Ο Ξενοφώντας παρουσιάζει	α. με θαυμασμό τις ενέργειες των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
	β. με εντιμότητα τις αγκριότητες του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.

6. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η στρατιωτική δράση του Ξενοφώντα σχετίζεται με τη συμμετοχή του	α. στην εκστρατεία που ετοίμασε ο Κύρος, για να εκθρονίσει τον αδελφό του, τον βασιλιά της Περσίας Αρταξέρξη Β'.
	β. στην προσπάθεια να σωθεί η Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
2. Ο Ξενοφώντας είχε πρότυπο	α. τον Λύσανδρο για τον τρόπο που νίκησε στους Αιγός Ποταμούς.
	β. τον Αγησίλαο για τα ηγετικά του προσόντα και την απλότητα της συμπεριφοράς του.
3. Ο χαρακτηρισμός του Ξενοφώντα ως «ρεπόρτερ» οφείλεται στην ικανότητά του	α. να παρουσιάζει με ζωντάνια τον αγώνα των Ελλήνων εναντίον των Περσών.
	β. να ζωντανεύει με δραματική ένταση μεμονωμένες σκηνές.
4. Η γραφή του Ξενοφώντα στα Έλληνικά χαρακτηρίζεται από	α. σαφήνεια και ακρίβεια στην έκφραση.
	β. διεισδυτικότητα και βαθιά φιλοσοφημένη πολιτική σκέψη.

5. Ο Ξενοφώντας χαρακτηρίζεται από	α. ανοχή προς ό,τι θεωρούσε μειονεκτήματα ή ακρότητες της αθηναϊκής δημοκρατίας.
	β. αντιπάθεια προς ό,τι θεωρούσε μειονεκτήματα ή ακρότητες της αθηναϊκής δημοκρατίας.

7. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας εξορίστηκε από την Αθήνα	α. επειδή ακολούθησε τον Αγησίλαο στους Δελφούς για τους επινίκιους πανηγυρισμούς μετά τη μάχη στην Κορώνεια.
	β. επειδή απέτυχε να οδηγήσει τους Μύριους πίσω στην πατρίδα μετά τη μάχη στα Κούναξα και τον θάνατο του Κύρου.
2. Ο Ξενοφώντας, μετά την εξορία του από την Αθήνα,	α. κατέφυγε στη Σηστό, από όπου παρακολούθησε το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου.
	β. αποδέχθηκε την «προξενίαν», δηλαδή άδεια διαμονής στη Σπάρτη, που του προσφέρθηκε από τους Σπαρτιάτες.
3. Η προσωπικότητα και οι ιδέες του Ξενοφώντα επηρεάστηκαν από	α. τα ηγετικά προσόντα και την απλότητα της συμπεριφοράς του Αγησίλαου.
	β. την αποφασιστικότητα και τις πράξεις του Λύσανδρου.
4. Τα έργα του Ξενοφώντα χωρίζονται σε	α. πολιτικά, πολεμικά και ιδεολογικά.
	β. ιστορικά, σωκρατικά και διδακτικά.
5. Η συγγραφική προσφορά του Ξενοφώντα αναγνωρίστηκε	α. από τους φιλολόγους της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π.Χ.) που τον κατέτασαν μαζί με τον Ηρόδοτο και τον Θουκυδίδη.

	β. ήδη από τους συγχρόνους του λόγω της απλότητας του ύφους του και της ποικιλίας των θεμάτων του.
--	--

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας εξορίστηκε από την Αθήνα	α. επειδή συμμετείχε ως μισθοφόρος στην εκστρατεία που ετοίμασε ο Κύρος, για να εκθρονίσει τον αδελφό του, τον βασιλιά της Περσίας Αρταξέρξη Β΄.
	β. επειδή εντυπωσιάστηκε από την προσωπικότητα του Αγησίλαου, ώστε τον ακολούθησε μαζί με τον σπαρτιατικό στρατό, στη μάχη της Κορωνέϊας.
2. Επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του Ξενοφώντα άσκησαν	α. ο Σωκράτης και ο Αγησίλαος.
	β. ο Περικλής και ο Λύσανδρος.
3. Η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα στηρίζεται	α. σε «εσωτερικές μαρτυρίες» και στην προσεκτική μελέτη του ύφους του.
	β. στην ταξινόμηση που έκανε ο ίδιος.
4. Το έργο του Ξενοφώντα αναγνωρίστηκε ήδη από τη ρωμαϊκή εποχή για	α. τη διεισδυτικότητα και τη βαθειά φιλοσοφημένη πολιτική σκέψη.
	β. την απλότητα του ύφους, την καθαρότητα των νοημάτων, την ποικιλία των θεμάτων και των ενδιαφερόντων του.
5. Η γλώσσα του Ξενοφώντα χαρακτηρίζεται από το απλοποιημένο (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) αττικό ιδίωμα	α. που προετοιμάζει την Κοινή της ελληνιστικής εποχής.
	β. που συνιστά τη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5ου αι. π.Χ.

9. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. έζησε τις περιπέτειες της Αθήνας στα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 403 π.Χ.
- β. επέστρεψε στην Αθήνα από την εξορία μετά την προσέγγιση Αθηναίων και Σπαρτιατών εναντίον των Θηβαίων.
- γ. έγραψε ιστορικά, ρητορικά και διδακτικά έργα.
- δ. διαθέτει τη βαθειά φιλοσοφημένη σκέψη και τη διεισδυτικότητα του Θουκυδίδη.
- ε. ξεχώριζε από τους ιστορικούς του 4^{ου} αι. π.Χ. για την απλότητα του ύφους, την καθαρότητα των νοημάτων, την ποικιλία των θεμάτων και των ενδιαφερόντων του.

10. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα, γιατί έλαβε μέρος στην εκστρατεία του Κύρου εναντίον του Αρταξέρξη Β'.
- β. δέχθηκε βαθύτατη επίδραση στην προσωπικότητα και τις ιδέες του από τον Αγησίλαο και τον Σωκράτη.
- γ. καταγράφει μεροληπτικά τις αγριότητες του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
- δ. κατατάσσεται από τους φιλόλογους της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π.Χ.) μαζί με τους μεγάλους προκατόχους του, τον Ηρόδοτο και τον Θουκυδίδη.
- ε. έγραψε τα Έλληνικά που αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

11. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. εντυπωσιάστηκε από την προσωπικότητα του Αγησίλαου και τον ακολούθησε μαζί με τον σπαρτιατικό στρατό, στη μάχη της Κορώνειας (394 π.Χ.).

- β. δέχτηκε βαθύτατη επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του από τον Περικλή.
- γ. δεν διαθέτει σαφήνεια και ακρίβεια στην έκφρασή του.
- δ. παρεμβάλλει ποιητικές εκφράσεις στο κείμενό του και χρησιμοποιεί το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη).
- ε. έγραψε, μεταξύ άλλων, τα έργα *Κύρου Ανάθασις* και *Κύρου Παιδεία*.

12. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. έλαβε μέρος στην εκστρατεία του Κύρου, και μάλιστα ανέλαβε ηγετικές πρωτοβουλίες για την επιστροφή των μισθοφόρων στην Ελλάδα μετά τη μάχη στα Κούναξα.
- β. δεν εξορίστηκε ποτέ από την Αθήνα.
- γ. με τη σαφήνεια και την ακρίβεια στην έκφρασή του, τη ζωντάνια της γραφής του και την ιδεολογική του συνέπεια έδωσε μια ξεκάθαρη εικόνα των πολιτικών εξελίξεων του 4ου αι. π.Χ.
- δ. περιγράφει με εντιμότητα τις αγριότητες του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα και καταδικάζει την αυθαιρεσία και την ανηθικότητα της εξουσίας.
- ε. χρησιμοποιεί τη λεγόμενη «αρχαία αττική» γλώσσα του 5ου αι. π.Χ. και περίπλοκη σύνταξη.

13. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας εξορίστηκε από την Αθήνα	α. επειδή ήταν μαθητής του Σωκράτη.
	β. επειδή αρνήθηκε να υπηρετήσει στο σώμα των ιππέων της Αθήνας.
	γ. επειδή ακολούθησε τον Αγησίλαο μαζί με τον σπαρτιατικό στρατό στη μάχη της Κορώνειας.
	α. στη διδασκαλία του Σωκράτη.

2. Τα διδακτικά έργα του Ξενοφώντα αναφέρονται	β. σε τεχνικά θέματα και θεσμούς.
	γ. στο πρότυπο ζωής που πρόβαλε ο Αγησίλαος.
3. Ο Ξενοφώντας αποδίδει την ήττα των Σπαρτιατών από τους Θηβαίους και την παρακμή τους	α. σε στρατηγική αποτυχία του Λύσανδρου.
	β. στην τύχη.
	γ. σε θεϊκή τιμωρία για την παραβίαση των όρκων τους.
4. Χαρακτηριστικό της γλώσσας του Ξενοφώντα είναι	α. το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	β. η παρεμβολή ποιητικών εκφράσεων στο κείμενο.
	γ. όλα τα παραπάνω.
5. Τα Έλληνικά αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου	α. 411-362 π.Χ.
	β. 404-362 π.Χ.
	γ. 431-404 π.Χ.

14. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας ακολούθησε τον Αγησίλαο	α. στην εκστρατεία εναντίον του βασιλιά της Περσίας Αρταξέρξη Β'.
	β. στη μάχη των Λεύκτρων.
	γ. στη μάχη της Κορώνειας.
2. Ο Ξενοφώντας κατά τη διάρκεια της εξορίας του από την Αθήνα	α. ασχολήθηκε με τη συγγραφή πολλών έργων του.
	β. γνωρίστηκε με τον Σωκράτη.
	γ. δεν μπόρεσε να συνεχίσει τη συγγραφική του δραστηριότητα.
3. Δύο ιστορικές μορφές επηρέασαν την	α. ο Σωκράτης και ο Αγησίλαος.
	β. ο Σωκράτης και ο Περικλής.

προσωπικότητα και τις ιδέες του Ξενοφώντα,	γ. ο Θουκυδίδης και ο Κύρος.
4. Δεν είναι χαρακτηριστικό του έργου του Ξενοφώντα	α. η σαφήνεια στην έκφραση.
	β. η ακρίβεια της περιγραφής των χώρων.
	γ. η παράθεση δημηγοριών.
5. Ο Ξενοφώντας χρησιμοποιεί	α. την <i>Κοινή</i> της ελληνιστικής εποχής.
	β. το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	γ. τη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5ου αι. π.Χ.

15. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας εξορίστηκε από την Αθήνα επειδή	α. συντάχθηκε με το μέρος των Σπαρτιατών στη μάχη της Κορώνειας το 394 π.Χ.
	β. δεν κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες το 424 π.Χ.
	γ. συμμετείχε στη μάχη των Λεύκτρων το 371 π.Χ.
2. Το έργο του Ξενοφώντα <i>Έλληνικά</i>	α. έχει διδακτικό περιεχόμενο.
	β. έχει ιστορικό περιεχόμενο.
	γ. έχει φιλοσοφικό περιεχόμενο.
3. Ο Ξενοφώντας διέθετε	α. σαφήνεια και απόλυτη ακρίβεια στην έκφρασή του.
	β. διεισδυτικότητα και βαθιά φιλοσοφημένη πολιτική σκέψη.
	γ. τη ρητορική δεινότητα των σοφιστών.
4. Ο Ξενοφώντας μένοντας σταθερός στις ιδέες του	α. επιδοκιμάζει τα μειονεκτήματα και τις ακρότητες της αθηναϊκής δημοκρατίας.
	β. περιγράφει με εντιμότητα τις αγκυρότητες των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
	γ. δικαιολογεί την αυθαιρεσία και την ανηθικότητα της τυραννικής εξουσίας.

5. Το έργο του Ξενοφώντα <i>Ἑλληνικά</i>	α. είναι το μόνο ιστορικό σύγγραμμα του 5 ^{ου} αι. π.Χ.
	β. εξιστορεί τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.
	γ. εξιστορεί τα γεγονότα της περιόδου 431-404 π.Χ.

16. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας ανέλαβε ηγετικές πρωτοβουλίες για την επιστροφή των Ελλήνων μισθοφόρων	α. μετά τη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς.
	β. μετά τη στρατιωτική επέμβαση στην Αμφίπολη.
	γ. μετά το τέλος της εκστρατείας του Κύρου εναντίον του αδελφού του Αρταξέρξη Β΄.
2. Ο Ξενοφώντας εντυπωσιάστηκε από τα ηγετικά προσόντα της προσωπικότητας του	α. Περικλή.
	β. Αγησίλαου.
	γ. Λύσανδρου.
3. Η χρονολόγηση των έργων του Ξενοφώντα στηρίζεται σε	α. «εσωτερικές μαρτυρίες».
	β. προσεκτική μελέτη του ύφους του.
	γ. όλα τα παραπάνω.
4. Ο Ξενοφώντας έγραψε	α. ιστορικά, διδακτικά και ποιητικά έργα.
	β. ιστορικά, διδακτικά και σωκρατικά έργα.
	γ. ιστορικά, φιλοσοφικά και σωκρατικά έργα.
5. Οι φιλόλογοι της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π.Χ.) κατέτασσαν τον Ξενοφώντα μαζί με τους μεγάλους προκατόχους του,	α. Όμηρο και Ηρόδοτο.
	β. Όμηρο και Θουκυδίδη.
	γ. Ηρόδοτο και Θουκυδίδη.

17. Να αντιστοιχίσετε το όνομα του κάθε ιστορικού της Στήλης Α με τις ορθές αναφορές της Στήλης Β.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης 2. Ο Ξενοφώντας	α. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή. β. δέχτηκε επίδραση από τον Αγησίλαο. γ. τιμωρήθηκε με εξορία, επειδή δεν μπόρεσε να σώσει την Αμφίπολη, μια πόλη με ιδιαίτερη σημασία για την Αθήνα. δ. τιμωρήθηκε με εξορία, επειδή ακολούθησε τον Σπαρτιατικό στρατό στη μάχη της Κορώνειας. ε. συμμετείχε σε εκστρατεία εναντίον του Πέρση βασιλιά.

18. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου από τον Θουκυδίδη	α. διακόπτεται στο 404 π.Χ. β. διακόπτεται στο 411 π.Χ.
2. Ο Ξενοφώντας	α. συνέγραψε πολλά έργα με μεγάλη ποικιλία θεμάτων. β. συνέγραψε μόνο την ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου.
3. Το έργο του Θουκυδίδα	α. διακρίνεται για την απλότητα του ύφους και την ποικιλία των θεμάτων. β. διακρίνεται για το υψηλό λογοτεχνικό ύφος.
4. Ο Ξενοφώντας	α. έζησε τις περιπέτειες της Αθήνας στα ταραγμένα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου. β. έζησε την παιδική και νεανική του ηλικία κατά τα λαμπρότερα χρόνια της αθηναϊκής δύναμης.

5. Ο Θουκυδίδης	α. πίστευε πως οι θεοί δεν αφήνουν ατιμώρητη την ασέβεια και τις ανόσιες πράξεις. β. πίστευε πως η λογική αποτελεί τη μόνη σταθερή αξία, στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος.
-----------------	---

19. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. έχασε τον γιο του, τον Γρύλλο, στη μάχη της Μαντινείας (362 π.Χ.).
- γ. δέχθηκε βαθύτατη επίδραση από την ηγετική φυσιογνωμία του Περικλή.
- δ. έγραψε τα Έλληνικά που αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου 431-411 π.Χ.
- ε. παραθέτει ποιητικές εκφράσεις στο κείμενό του και χρησιμοποιεί το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.

20. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης πίστευε στη μεγάλη αξία	α. την αμεροληψία και το βάθος του προβληματισμού του.
2. Κατά τον Ξενοφώντα η ήττα των Σπαρτιατών από τους Θηβαίους οφείλεται	β. του Περικλή.
3. Σε αρκετά σημεία του έργου του ο Θουκυδίδης προβάλλει ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο	γ. την πλεονεξία και τη φιλοτιμία.
4. Ο Ξενοφώντας εξιστορεί τον Πελοποννησιακό πόλεμο από	δ. το 431 π.Χ. και εξής.
	ε. το 411 π.Χ. και εξής.
	ζ. σε θεϊκή τιμωρία.
	η. του Αγησίλαου.
	θ. στην απλότητα του ύφους του.

5. Ο Ξενοφώντας εντυπωσιάστηκε από την προσωπικότητα	
--	--

21. Να κατατάξετε τα ακόλουθα γεγονότα στην κατάλληλη χρονική σειρά ξεκινώντας από το παλαιότερο χρονικά (ένδειξη 1) και καταλήγοντας στο νεότερο χρονικά (ένδειξη 5):

- α. Ο Θουκυδίδης τιμωρήθηκε με εξορία, επειδή δεν μπόρεσε να σώσει την Αμφίπολη κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου.
- β. Στο δεύτερο έτος του Πελοποννησιακού πολέμου ο Θουκυδίδης προσβλήθηκε από τον λοιμό που εξόντωσε το 1/3 του πληθυσμού της Αττικής.
- γ. Ο Ξενοφώντας πέθανε αφήνοντας πίσω του εκτεταμένο και πολυσχιδές συγγραφικό έργο.
- δ. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος έληξε μετά την ήττα της Αθήνας στους Αιγός ποταμούς.
- ε. Ο Ξενοφώντας τιμωρήθηκε με εξορία, επειδή ακολούθησε τον Αγησίλαο στη μάχη της Κορώνειας εναντίον του αντισπαρτιατικού συνασπισμού, στον οποίο πρωτοστατούσαν η Αθήνα και η Θήβα.

1 -	2 -	3 -	4 -	5 -
-----	-----	-----	-----	-----